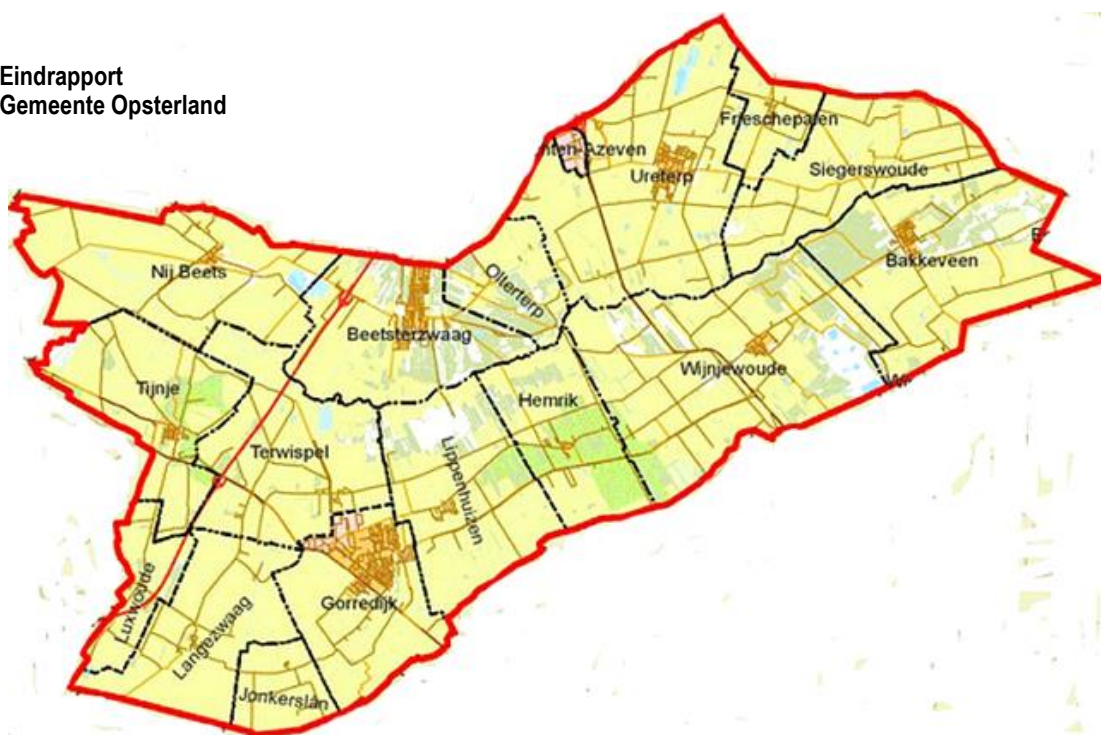

Op weg naar betaalbare kwaliteit

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2015-2030

BIJLAGEN met toekomstscenario's

Eindrapport
Gemeente Opsterland

BMC
Februari 2016
C. van den Heuvel
J. Wortelboer
Projectnummer: 320059
Correspondentienummer:

BEZOEKADRES
Spacelab 4
3824 MR Amersfoort

POSTADRES
Postbus 490
3800 AL Amersfoort

TELEFOON
(033) 496 52 00

WEBSITE
www.bmcimplementatie.nl

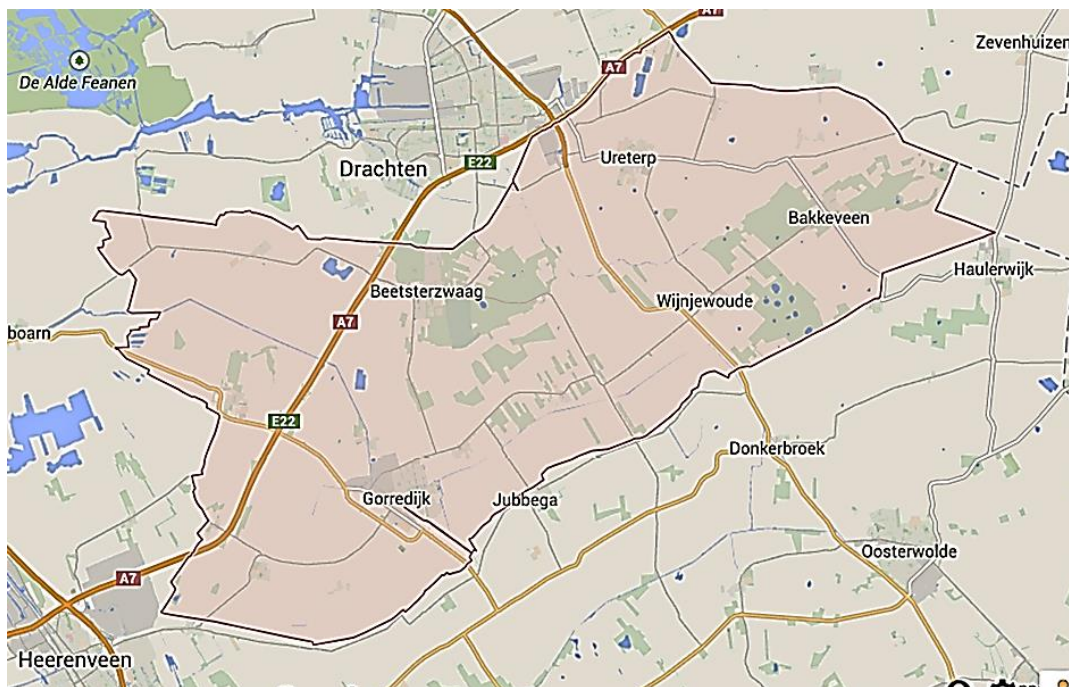
BTW NL80.55.22.827 B.01
KVK nr. 31046509
ABN-AMRO NL61ABNA0626023106

INHOUD

BIJLAGE 1	BASISGEGEVENS	2
BIJLAGE 2	TOEKOMSTSCENARIO'S	5
	1.1 Algemeen	5
	1.2 Proces	5
	1.3 Scenario WSG Beetsterzwaag	6
	1.4 Scenario WSG Ureterp	17
	1.5 Scenario WSG Gorredijk	26
BIJLAGE 3	STAPPENPLAN RUIMTEBEHOEFTEBEREKENING	43
BIJLAGE 4	GEBOUWKAARTEN	46

Bijlage 1 Basisgegevens

Opsterland is een uitgestrekte plattelandsgemeente met veel kleine kernen en dorpen met in totaal 28.865 inwoners per 1 januari 2014.

In dit IHP hebben we op een aantal punten aangehaakt bij het rapport Vitaal Opsterland2. Dit betreft o.a. de verdeling in woonservicegebieden als geografische eenheid in de zorgstructuur. Ook de adviezen van Vitaal Opsterland2 zijn in dit IHP meegenomen. Uiteraard hebben we ons in de uitwerking beperkt tot de zaken die invloed hebben op de huisvesting van het basisonderwijs.

WSG BEETSTERZWAAG		WSG URETERP		WSG GORREDIJK	
aantal inwoners per 1-1-2014		aantal inwoners per 1-1-2014		aantal inwoners per 1-1-2014	
Beetsterzwaag	3.647	Ureterp	4.862	Gorredijk	7.369
Nij Beets	1.687	Bakkeveen	1.904	Hemrik	749
TOTAAL WSG	5.334	Frieschepalen	999	Jonkerslân	280
		Siegerswoude	836	Langezwaag	1.070
		Wijnjewoude	2.051	Lippenhuizen	1.375
		TOTAAL WSG	10.652	Luxwoude	432
				Terwispel	1.038
				Tijnje	1.565
				TOTAAL WSG	13.878

Er zijn 25 basisscholen in de gemeente. Dat is gemiddeld één school op 1.155 inwoners. Normaal rekent men in een nieuwbouwwijk met één school op 3.000 inwoners. Als we het totaal aantal leerlingen in 2015 delen door het aantal scholen, dan heeft een school in Opsterland gemiddeld 110 leerlingen. Een reguliere 8-klassige basisschool telt 220-230 leer-

lingen. Dit geeft al aan dat de meeste scholen in Opsterland relatief klein zijn. Dit beeld is de afgelopen jaren alleen maar versterkt door de krimp.

Dit IHP is opgesteld met de bevolkingsgegevens van 1 januari 2014 en de prognose op basis van de leerlingtelling van 1 oktober 2014. In oktober 2015 was er een nieuwe leerlingentelling. Daardoor kunnen de gegevens van sommige scholen enigszins afwijken van de gegevens zoals in dit IHP is opgenomen.

In onderstaand schema hebben we de te verwachten leerlingontwikkeling tot 2030 in beeld gebracht.¹

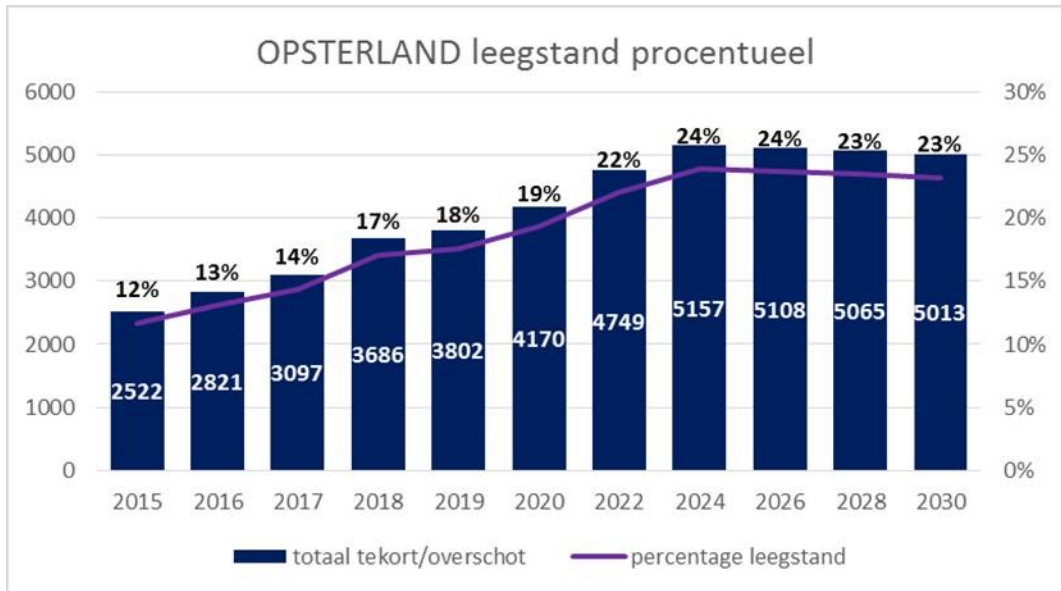

Uit het schema blijkt dat het aantal leerlingen de komende 15 jaar nog met circa 500 zal dalen, maar ook dat er rond 2025 een stabilisatie zal optreden. In 2005 telde Opsterland nog 3.194 leerlingen, in 2010 nog 3.138. Per 1 oktober 2014 had Opsterland nog maar 2.827 leerlingen en dit zal volgens de huidige prognose nog teruglopen naar 2.330 in 2030. Dat houdt in dat tussen 2010 en 2030 het aantal leerlingen daalt met 25,75%.

De daling van het aantal leerlingen heeft uiteraard ook gevolgen voor de huisvesting. Scholen zullen steeds kleiner worden en de gebouwen blijven even groot. Het gevolg is dat de scholen in steeds ernstiger mate te maken krijgen met leegstaande lokalen. Het bekostigingssysteem in het basisonderwijs is zodanig dat schoolbesturen geen middelen van het Rijk krijgen voor leeg staande ruimten. De kosten voor deze leegstaande ruimten drukken echter wel op het budget van de scholen. We hebben berekend dat een schoolbestuur voor iedere vierkante meter leegstand € 66,85 per jaar aan rijksvergoeding misloopt indien men de ruimte voor het onderwijs blijft gebruiken.

In onderstaand schema hebben we aangegeven hoeveel leegstand er op termijn zal ontstaan door de daling van het aantal leerlingen. Dit geeft aan dat de gezamenlijke schoolbesturen in Opsterland te maken krijgen met ongeveer 5.100 m² leegstand. Dat houdt in dat men jaarlijks € 340.000,— aan inkomsten mist terwijl de lasten grotendeels blijven. Dit is op termijn financieel niet vol te houden voor de schoolbesturen. Hieruit blijkt de noodzaak om op niet al te lange termijn structurele maatregelen te treffen om de grootte van de gebouwen in overeenstemming te brengen

¹ De jaartallen in de tabel hebben betrekking op schooljaren. 2015 betreft het schooljaar 2015/2016 met als basis de leerlingtelling per 1 oktober 2014.

Bijlage 2 Toekomstscenario's

1.1 Algemeen

De scenario's worden uitgewerkt per woonservicegebied. De kerngegevens van alle basisscholen zijn verzameld op gebouwkaarten. Deze kaarten zijn door de schoolbesturen geverifieerd, zodat ze als vaststaand uitgangspunt kunnen dienen voor het maken van de scenario's. De gebouwkaarten zijn als afzonderlijke bijlage bij dit IHP gevoegd.

In de scenario's komen naast de relevante kerngegevens van de schoolgebouwen, de leerlingprognoses, de huisvestingsbehoefte en de huisvestingscapaciteit aan de orde. Een scenario kan ook een of meerdere varianten hebben.

Voor wat betreft het aantal leerlingen waarvoor de scenario's worden berekend gaan we uit van de prognoses. Hierbij kijken we vooral naar de eindsituatie in 2030 en de ontwikkeling van het aantal leerlingen in de jaren kort daarvoor. We proberen dus een trend te ontdekken met in het achterhoofd de verwachting dat een forse stijging van leerlingaantallen niet waarschijnlijk is. Ons uitgangspunt is om vooral niet teveel te bouwen, omdat dit weer zou leiden tot nieuwe leegstand, hoge exploitatielasten en een zekere mate van desinvestering.

1.2 Proces

Om te komen tot scenario's die ook draagvlak hebben binnen het onderwijsveld, is er overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de schoolbesturen in de vorm van interviews. Tijdens deze interviews hebben de schoolbesturen hun wensen ten aanzien van de toekomstige huisvesting kenbaar kunnen maken.

Dit heeft geleid tot een eerste inventarisatie van mogelijke scenario's die vervolgens tijdens een visiebijeenkomst aan de schoolbesturen zijn gepresenteerd op 23 april 2015. De schoolbesturen hebben naar aanleiding van deze presentatie de gelegenheid gehad om nog een nadere reactie te geven. We hebben een reactie ontvangen van de directeur van CBS De Paedwizer omtrent de gewenste locatie van een nieuwe school en van de VCSO betreffende haar de uitgangspunten voor het christelijk onderwijs en de wens lokaal maatwerk te leveren. Aan de hand van de beschikbare basisinformatie, het overleg met de vertegenwoordigers van de schoolbesturen en de uitkomsten van de presentatie en de opmerkingen naar aanleiding van de presentatie zijn de scenario's ontwikkeld.

1.3 Scenario WSG Beetsterzwaag

Het woonservicegebied Beetsterzwaag bestaat uit de kernen Beetsterzwaag en Nij Beets. Het totale gebied telt ruim 5.300 inwoners. Voor ieder van deze kernen is een scenario ontwikkeld.

In Beetsterzwaag zijn twee basisscholen. Een openbare basisschool, De Trîme en een christelijke basisschool, De Paedwizer. Daarnaast is er in Beetsterzwaag een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, School Lyn-densteyn.

WSG BEETSTERZWAAG	
aantal inwoners per 1-1-2014	
Beetsterzwaag	3.647
Nij Beets	1.687
TOTAAL WSG	5.334

In Nij Beets zijn eveneens een openbare basisschool, De Jasker, en een christelijke school, De Arke.

1.3.1 Basisonderwijs

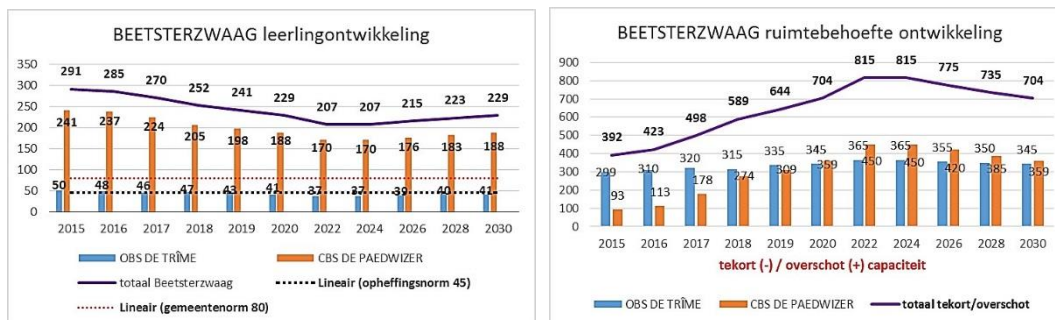
1.3.1A Beetsterzwaag

1.3.1A.1 Feitelijke gegevens

Beetsterzwaag heeft twee basisscholen. OBS De Trîme en CBS De Paedwizer. OBS De Trîme is tamelijk excentrisch in het voedingsgebied gelegen met relatief weinig woonbebouwing in de directe omgeving. CBS De Paedwizer ligt veel centraler in het voedingsgebied midden in het grootste woongebied.

Het totale leerlingenaantal in Beetsterzwaag zal gedurende de periode waarover dit IHP zich uitstrekt dalen van 291 naar 229. Zie onderstaande grafiek. OBS De Trîme dreigt bovendien na 2018 onder de wettelijke opheffingnorm te komen.

Deze leerlingendaling heeft tot gevolg dat de leegstand binnen de IHP-periode aanzienlijk zal toenemen tot maximaal 815 m². Zie bovenstaande grafiek.

Onderstaand de belangrijkste basisgegevens van beide scholen.

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12-2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS De Trîme	De Wissel 2	1969	751	€ 90.045	€ 528.029
CBS De Paedwizer	Fock.Andrealaan 94	1975	1505	€ 274.240	€ 386.846

De Trîme is 46 jaar oud. Deze school heeft in 2003 een verbouwing ondergaan en is in 2010 aangepast in verband met onderwijskundige vernieuwingen.

De Paedwizer is 40 jaar oud en is gedurende deze periode diverse malen uitgebreid om aan de capaciteitsbehoefte te kunnen voldoen. Door de diverse uitbreidingen is de boekwaarde van deze school nog relatief hoog.

De komende 10 jaren moeten beide schoolbesturen aanzienlijke bedragen aan onderhoud uitgeven. Met name voor De Trîme zijn de onderhoudskosten aanzienlijk hoger dan de rijksvergoeding daarvoor over deze periode van 10 jaar. De Paedwizer zou nagenoeg met de rijksvergoeding kunnen uitkomen.

1.3.1A.2 Adviezen en wensen

Vitaal Opsterland

In Vitaal Opsterland2 wordt het advies gegeven de basisscholen, de peuterspeelzaal en de kinderopvang gefaseerd te vernieuwen. OBS De Trîme zou in principe in 2016 worden vernieuwd en CBS De Paedwizer, de peuterspeelzaal en kinderopvang na 2020. Bovenstaande functies uiteindelijk te combineren in een brede school.

Visie PRIMO/COMPERIO²

Dit schoolbestuur PRIMO/COMPERIO wil conform Vitaal Opsterland2 alle onderwijsgerelateerde voorzieningen onder één dak op een locatie in de nabijheid van de huidige Paedwizer, dus centraal in het voedingsgebied. Hierdoor hoopt dit bestuur ook weer op groei van het aantal leerlingen bij De Trîme. De school krijgt de komende jaren te maken met hoge onderhoudskosten.

PRIMO/COMPERIO houdt rekening met het verdwijnen van de “kleine scholentoeslag” en wil anticiperen op mogelijke wijziging. PRIMO/COMPERIO is van mening dat, om een school verantwoord in stand te kunnen houden, er minimaal 80 – 100 leerlingen nodig zijn. Nu dat

² PRIMO en COMPERIO voeren momenteel besprekingen om te komen tot een fusiebestuur voor het openbaar onderwijs. De besprekingen zijn met beide besturen gezamenlijk gevoerd.

aantal er niet is, wil het bestuur de mogelijkheden verkennen om te komen tot een informele samenwerkingschool.

Visie VCSO³

Wat het bestuur van De Paedwizer betreft is huisvesting van De Paedwizer en De Trîme onder één dak een van de mogelijkheden. De voorkeur gaat uit naar een fusie van beide scholen onder een christelijke signatuur. De VCSO-besturen proberen peuteropvang bij hun scholen te betrekken met een voorkeur voor een christelijke signatuur, maar men begrijpt dat dit op bezwaren kan stuiten in dorpen waar ook openbaar onderwijs is.

Beide schoolbesturen hebben er geen bezwaar tegen om de scholen tegelijkertijd te vernieuwen en onder één dak te huisvesten.

1.3.1A.3 Scenario Beetsterzwaag A (gefaseerde bouw brede school)

Het totaal aantal leerlingen in Beetsterzwaag daalt van 290 naar 230 met in de eindsituatie een leegstand van ruim 700 m² tot gevolg. Beide scholen staan voor aanzienlijke onderhoudskosten de komende 10 jaar. De gebouwen zijn oud en functioneel gezien niet meer optimaal geschikt voor het moderne onderwijs. Bovendien ligt De Trîme zo decentraal in het voedingsgebied dat de overlevingskansen op die locatie miniem zijn.

Dit scenario beschrijft de vervangende nieuwbouw voor De Trîme, de peuterspeelzaal en de kinderopvang in 2016 en vervangende nieuwbouw van De Paedwizer in 2020 zodat dan een brede school ontstaat. Dit dient op een locatie te gebeuren die zo centraal mogelijk in het voedingsgebied ligt.

Dit scenario is conform het advies in Vitaal Opsterland².

In de praktijk betekent het dat de realisatie in twee fasen wordt uitgevoerd. Daarvoor dient bij voorkeur één integraal ontwerp gemaakt te worden, zodat één geheel ontstaat en uitwisselbaarheid van ruimten mogelijk wordt. Of er bij de brede school een peuterspeelzaal of kinderopvangvoorziening komt hangt af van de bereidheid en de mogelijkheid voor deze organisaties om zelf te investeren in het gebouw. De gemeente heeft geen taak in het tot stand brengen van deze voorzieningen en zou dat hooguit willen doen op basis van langjarige huurcontracten. Bijvoorbeeld minimaal 10 jaar.

Uitgangspunt voor dit scenario is nieuwbouw van een brede school in 2 fasen met 42 leerlingen voor OBS De Trîme en 190 leerlingen voor CBS De Paedwizer. Een onderwijsaccommodatie voor in totaal 232 leerlingen. Met de normbedragen voor 2015 als uitgangspunt levert dit de volgende berekening op.

³ De christelijke scholen hebben ieder een eigen bestuur, doch hebben zich verenigd in een koepelorganisatie, de Vereniging van Christelijke Scholen in Opsterland. Waar wij in dit IHP de benaming VCSO gebruiken, doelen wij op het schoolbestuur van de betreffende school.

Investeringsberekening
De Paedwizer >>

CBS De Paedwizer			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
190	5,03	955,7	
vaste voet		200	
te bouwen		1155,7	
startomvang		-350	€ 645.888,86
		805,7	€ 890.539,14
toeslag duurzaam bouwen			€ 231.140,00
sloopkosten	1505	m ² BvO	€ 67.432,23
te bouwen m2		1155,7	
stichtingskosten CBS De Paedwizer			€ 1.835.000,23

Investeringsberekening
De Trime + Psz.+ KOV >>

OBS De Trime + peuterspeelzaal + kinderopvang			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
42	5,03	211,26	
vaste voet		200	
te bouwen		411,26	
startomvang		-350	€ 645.888,86
		61,26	€ 67.710,60
toeslag duurzaam bouwen		411,26	€ 82.252,00
sloopkosten	751	m ² BvO	€ 33.648,91
stichtingskosten OBS De Trime			€ 829.500,36
peuterspeelzaal		100	€ 110.529,87
toeslag duurzaam bouwen			€ 20.000,00
kinderopvang		100	€ 110.529,87
toeslag duurzaam bouwen			€ 20.000,00
te bouwen m2		611,26	
totale stichtingskosten			€ 1.090.560,09

De geraamde investering voor beide scholen op basis van de normvergoeding 2015 + € 200,— per m² extra voor duurzame maatregelen bedraagt: € 2.664.500,— als de beoogde MFA in 2 fasen wordt gebouwd. Dit is exclusief de kosten voor een peuterspeelzaal en de kinderopvang. De investeringskosten hiervoor bedragen € 261.060,—. In totaal dus een investering van € 2.926 miljoen. In VitaalOpsterland2 rekent men op een investering van € 3.170 miljoen.

1.3.1A.4 Scenario Beetsterzwaag B (brede school in één keer)

Deze variant op scenario A betreft de bouw van de brede school in één fase.

Als de MFA in één keer wordt gebouwd bijvoorbeeld in 2018 worden de kosten lager geraamd door een korting toe te passen op het startbedrag, omdat een aantal kosten dan slechts één maal gemaakt hoeven te worden of een aantal kosten niet dubbel gemaakt hoeven te worden zoals bijv. de aanbesteding, bouwplaatskosten, de bouwleges, kostenramingen, architect, adviseurs, toezicht et cetera. Het opnieuw opstarten of later voortzetten van een project brengt altijd extra kosten met zich mee.

Bouwen in twee fasen heeft nog een aantal andere nadelen: het veroorzaakt aanzienlijke overlast voor de reeds bestaande school en voor de omgeving, het is complex om één ontwerp te maken dat in twee fasen wordt uitgevoerd, een aantal voorzieningen voor het totale gebouw moet al in de eerste fase gerealiseerd worden.

Het eerder bouwen in een keer heeft wel als nadeel dat er hogere boekwaarden moeten worden afgeboekt.

We berekenen de korting op de bouw in één fase als volgt:

Het startbedrag inclusief 350 m² bouwkosten bedraagt € 645.889,—.

De bouwkosten per m² bedragen € 1.105,30. Voor 350 m² is dat € 386.855,—. Er rest dus een bedrag van € 259.034 voor projectkosten zoals architect, adviseurs, onderzoek, leges en toezicht tijdens de bouw. Een groot deel van dit bedrag hoeft bij samenvoeging van de twee

bouwfases maar één keer uitgegeven te worden. We passen daarom een korting toe van afgerond € 250.000,—.

OBS De Trîme + peuterspeelzaal + kinderopvang				CBS De Paedwizer			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO		leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
42	5,03	211,26		190	5,03	955,7	
vaste voet te bouwen		200		vaste voet te bouwen		200	
		411,26				1155,7	
startomvang		-350	€ 645.888,86	startomvang		-350	€ 645.888,86
		61,26	€ 67.710,60			805,7	€ 890.539,14
toeslag duurzaam bouwen		411,26	€ 82.252,00	toeslag duurzaam bouwen			€ 231.140,00
sloopkosten	751	m ² BvO	€ 33.648,91	sloopkosten	1505	m ² BvO	€ 67.432,23
stichtingskosten OBS De Trîme			€ 829.500,36	stichtingskosten CBS De Paedwizer			€ 1.835.000,23
peuterspeelzaal		100	€ 110.529,87	stichtingskosten beide scholen			€ 2.664.500,59
toeslag duurzaam bouwen			€ 20.000,00	stichtingskosten psz + kov			€ 261.059,73
kinderopvang		100	€ 110.529,87	korting op startbedrag			-€ 250.000
toeslag duurzaam bouwen			€ 20.000,00				
te bouwen m2		611,26					
totale stichtingskosten			€ 1.090.560,09	stichtingskosten bouw één fase			€ 2.675.560,32

De investering wordt dan voor de bouw van beide scholen in één fase € 2.414.500,—.

De investering inclusief de peuterspeelzaal en de kinderopvang bedraagt € 2.675.560,—.

Ter vergelijking en ter onderbouwing van de juistheid van de toegepaste korting berekenen we de investeringskosten voor een gebouw met een omvang van beide scholen samen. We doen dus geen concessies aan het aantal vierkante meters BvO.

De Trîme 411,26 m² + De Paedwizer 1,155,7 m² is totaal te bouwen onderwijshuisvesting van 1.566,96 m². Dit levert bijgaande berekening op.

School omvang Trîme+Paedwizer in één fase			
te bouwen			1566,96
startomvang		-350	€ 645.888,86
		1216,96	€ 1.345.104,27
toeslag duurzaam bouwen			€ 313.392,00
sloopkosten	2255	m ² BvO	€ 101.036,34
stichtingskosten scholen in één fase			€ 2.405.421,46

Een andere vergelijking betreft een fusieschool met 232 leerlingen.

De berekening van dit model wordt hiernaast weergegeven.

Uit beide vergelijkingen blijkt dat een korting van € 250.000,— op het investeringsbedrag voor de bouw in één fase alleszins te rechtvaardigen is. In beide vergelijkingen zijn de investeringsbedragen lager dan in de berekening met de toegepaste korting.

Fusieschool Trîme + Paedwizer			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
232	5,03	1166,96	
vaste voet te bouwen		200	
		1366,96	
startomvang		-350	€ 645.888,86
		1016,96	€ 1.124.044,53
toeslag duurzaam bouwen			€ 273.392,00
sloopkosten	2255	m ² BvO	€ 101.036,34
stichtingskosten fusieschool			€ 2.144.361,73

1.3.1A.5 Scenario Beetsterzwaag C (brede school in De Paedwizer)

Omdat De Paedwizer door diverse uitbreidingen in het verleden nog een relatief hoge boekwaarde heeft hebben we onderzocht of het mogelijk is De Trîme gedurende een aantal jaren te integreren in het huidige gebouw van De Paedwizer zodat nieuwbouw nog enkele jaren kan worden uitgesteld. We hebben daarvoor de beschikbare en benodigde capaciteit met elkaar vergeleken.

Onderstaand schema geeft hiervan het resultaat.

DE PAEDWIZER	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2022	2024	2026	2028	2030
aantal leerlingen:	241	237	224	205	198	188	170	170	176	183	188
ruimtevrage m ² :	1412	1392	1327	1231	1196	1146	1055	1055	1085	1120	1146
tekort[-] / overschot[+]	93	113	178	274	309	359	450	450	420	385	359
DE TRÎME	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2022	2024	2026	2028	2030
aantal leerlingen:	50	48	46	47	43	41	37	37	39	40	41
ruimtevrage m ² :	452	441	431	436	416	406	386	386	396	401	406
VERSCHIL OVERSCHOT - RUIMTEVRAAG	-359	-359	-253	-162	-107	-47	64	64	24	-16	-47

Het ruimteoverschot bij De Paedwizer is alleen in 2022 t/m 2026 voldoende om de ruimtevrage van De Trîme op te kunnen vangen. Voornog biedt dit geen soelaas. De Trîme dreigt vanaf 2018 onder de opheffingsnorm te komen en zou dus in 2022 al opgeheven kunnen zijn.

1.3.1A.6 Voorkeurscenario Beetsterzwaag

De noodzaak tot vervanging van beide scholen in Beetsterzwaag staat nauwelijks ter discussie. De vraag is alleen hoe en wanneer.

Met name voor OBS De Trîme is nieuwbouw op korte termijn noodzakelijk vanwege de hoge leegstand, de hoge onderhoudskosten en de ongunstige ligging.

De berekeningen bij scenario B tonen aan dat de realisatie van de MFA in één keer goedkoper is, minder problemen oplevert bij de uitvoering en minder overlast veroorzaakt. Scenario C geeft aan dat een tijdelijke integratie in het gebouw van De Paedwizer pas in 2022 zou kunnen en dan nog maar voor een beperkt aantal jaren.

De voorkeur gaat dan ook uit naar scenario B en de nieuwbouw van de brede school uit te voeren in 2018. Consequentie hiervan is de afschrijving van de boekwaarde van beide scholen ter waarde van € 479.287,—. Dat is € 141.441 meer dan wanneer De Paedwizer en De Trîme pas in 2020 vervangen zouden worden. Dit weegt op tegen de minderkosten van bouwen in één keer (€ 250.440,—).

De directeur van De Paedwizer heeft in een reactie op de visiebijeenkomst aangegeven een voorkeur te hebben voor een locatie bij school Lyndensteijn en revalidatie Fryslân in de bocht De Bou – Van Lyndenlaan, zodat op deze plek een onderwijscampus kan ontstaan.

1.3.1B Nij Beets

1.3.1B.1 Feitelijke gegevens

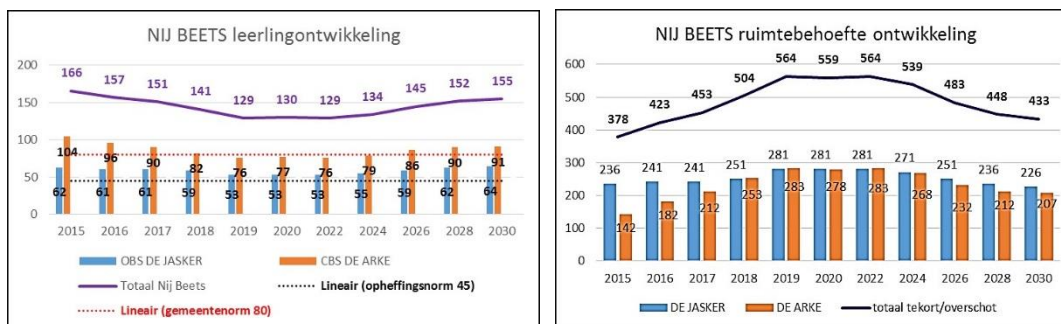
Nij Beets heeft twee basisscholen. Openbare basisschool De Jasker en de Christelijke basisschool De Arke. De scholen liggen vrijwel naast elkaar.

Het totale leerlingenaantal in Nij Beets kent over de hele IHP-periode slechts een lichte daling van 166 naar 155 leerlingen.

Opvallend is dat er tussen 2018 en 2022 een tijdelijke daling plaats vindt die in de jaren daarna weer grotendeels gecompenseerd wordt.

Ondanks een geringe daling van het aantal leerlingen bedraagt het capaciteitsoverschot in 2030 toch ruim 400 m². Een en ander wordt in bijgaande grafieken weergegeven.

Onderstaand de belangrijkste basisgegevens van beide scholen.

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12-2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS De Jasker	v.d. Brugghenstrjitte 9	1969	748	€ 45.793	€ 371.014
CBS De Arke	Gietersewei 4	1981	865	€ 370.077	€ 84.263

De Jasker is 46 jaar oud. Behalve een paar kleine uitbreidingen in 1988 en 2001 en onderwijskundige vernieuwingen in 2012 zijn er weinig bijzonderheden. Wat wel opvalt zijn de relatief hoge onderhoudskosten voor de komende 10 jaar.

De Arke is 34 jaar oud en heeft in 2011 nog een aanzienlijke uitbreiding gerealiseerd tegelijk met onderwijskundige vernieuwingen. Dat verklaart de hoge boekwaarde en de lage toekomstige onderhoudskosten.

1.3.1B.2 Adviezen en wensen

Vitaal Opsterland

De voorzieningen en accommodaties te behouden en te onderhouden op het huidige niveau. Na tien jaar, wanneer obs De Jasker voor vernieuwing in aanmerking komt, de mogelijkheid te onderzoeken voor een MFA en hiervoor verschillende scenario's uit te werken.

Visie PRIMO/COMPERIO

De wens is om in 2020 nieuwbouw voor De Jasker te realiseren. Vanaf dat jaar wordt het schoolbestuur geconfronteerd met hoge onderhoudskosten. Dit mag in de vorm van een MFA in combinatie met andere voorzieningen en al dan niet samen met CBS De Arke. Hier kan de boekwaarde echter een probleem vormen. Voor de scholen is het behoud van een gymzaal uiterst belangrijk.

Het bestuur ziet vooral onderwijskundige voordelen van één school boven twee scholen. Vandaar dat het bestuur de mogelijkheden wil verkennen om te komen tot een informele samenwerkingschool.

Visie VCSO

In principe wil De Arke zelfstandig blijven als christelijke school. Men zou een school onder één dak met De Jasker echter niet afwijzen mits dit de identiteit van het christelijk onderwijs niet in de weg staat.

1.3.1B.3 Scenario Nij Beets A (vervangende nieuwbouw De Jasker)

Voor beide scholen is het behoud van de gymzaal uiterst belangrijk. De huidige gymzaal dient in hun visie dan ook behouden te blijven. Geen van beide scholen heeft een speel-lokaal voor de kleuters en maken daarvoor gebruik van de gymzaal.

Het leerlingaantal van De Jasker blijft gedurende de IHP-periode stabiel. Het leerlingaantal van De Arke daalt naar een niveau van circa 90 leerlingen.

Samen hebben de scholen een gemiddelde leegstand over de IHP-periode van circa 450 m². De Arke heeft 745 m² permanente en 120 m² semipermanente huisvesting. De Jasker 640 m² permanente en 108 m² tijdelijke huisvesting.

De ruimtevrage voor De Jasker bedraagt 510 m², die van De Arke 655

Nieuwbouw fusieschool Nij Beets			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
155	5,03	779,65	
vaste voet te bouwen		200	
		979,65	
startomvang/startbedrag		-350	€ 645.888,86
		629,65	€ 695.951,31
			€ 1.341.840,16
sloopkosten	1613	m2 BvO	€ 72.271,23
toeslag duurzaam bouwen			€ 195.930,00
tijdelijke huisvesting tijdens nieuwbouw			€ 150.000,00
Stichtingskosten fusieschool Nij Beets			€ 1.760.041,39

Nieuwbouw gymzaal Nij Beets		
nieuwbouw op schoolterrein		€ 678.992
paalfundering		€ 26.442
sloopkosten	450 m ²	€ 20.162
Stichtingskosten gymzaal		€ 725.597
Stichtingskosten fusieschool Nij Beets		€ 1.760.041
Stichtingskosten gymzaal		€ 725.597
Stichtingskosten fusieschool + gymzaal		€ 2.485.638

m².

De situatie op het perceel is hierboven weergegeven.

Met een leeftijd van 46 jaar en hoge onderhoudskosten op korte termijn is De Jasker in principe aan vervanging toe. De kosten voor vervangende nieuwbouw inclusief tijdelijke huisvesting gedurende de sloop- en bouwperiode bedragen € 1.130.375,—.

In de berekening van de kosten voor tijdelijke huisvesting is er rekening mee gehouden dat 2 groepen tijdelijk in De Arke kunnen worden gehuisvest.

Voor CBS De Arke zijn in dit scenario geen aanvullende huisvestingsvoorzieningen noodzakelijk. Het gebouw is pas 34 jaar oud en de toekomstige onderhoudskosten zijn laag.

De boekwaarde is nog hoog in verband met een recente uitbreiding in 2011. Wel blijft de school in dit scenario zitten met een structurele leegstand van ruim 200 m².

Nieuwbouw OBS De Jasker Nij Beets			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
65	5,03	326,95	
vaste voet te bouwen		200	
		526,95	
startomvang/startbedrag		-350	€ 645.888,86
		176,95	€ 195.582,60
			€ 841.471,45
sloopkosten	748	m2 BvO	€ 33.514,49
toeslag duurzaam bouwen			€ 105.390,00
tijdelijke huisvesting tijdens nieuwbouw			€ 150.000,00
Stichtingskosten nieuwbouw De Jasker			€ 1.130.375,95

1.3.1B.4 Scenario Nij Beets B (nieuwbouw fusieschool + gymzaal)

Stel dat de besturen van beide scholen besluiten tot een fusie of een samenwerkingschool met behoud van de eigen identiteit, dan zou een nieuwe situatie kunnen ontstaan op de langere termijn. In 2025 is de gezamenlijke boekwaarde van beide scholen circa € 300.000,—. De Arke is dan intussen (gedeeltelijk) 44 jaar oud. De vraag is echter of De Jasker nog wel tot die tijd in stand gehouden kan worden met een minimum aan onderhoud. Het zou dan wel het moment zijn om te overwegen ook de gymzaal te vervangen.

Een fusieschool zal 155 leerlingen tellen.
Hieronder hebben we de investeringskosten voor dit scenario berekend.

Een complete vervanging van beide gebouwen ten behoeve van een fusieschool vergt een investering van € 1.760.050,—.

We zijn er vanuit gegaan dat eerst De Jasker wordt gesloopt om plaats te maken voor de nieuwbouw.

Er is dan voor enkele groepen tijdelijke huisvesting nodig.

Als ook nog de gymzaal vervangen zou worden, dan bedragen de totale investeringskosten voor dit scenario € 2.486.000,—.

1.3.1B.5 Scenario Nij Beets C (2 scholen onder 1 dak)

Zoals gezegd heeft De Arke 745 m² permanente en 120 m² semipermanente huisvesting, in totaal dus 865 m². Hiervan staat circa 200 m² structureel leeg. De ruimtebehoefte van De Jasker is afgerond 530 m².

Dat zou betekenen dat met een uitbreiding van circa 330 m² bij De Arke zou kunnen worden voorzien in huisvesting van beide scholen, waardoor beide scholen onder één dak zouden komen. Bij de berekening van de uitbreidingskosten is ook rekening gehouden met het feit dat er aan de bestaande school aanpassingen noodzakelijk zijn. Hiervoor is een fictief bedrag geraamd.

Voordeel van dit scenario is dat beide scholen op maat worden gehuisvest en niet met structurele leegstand blijven zitten. De Jasker heeft niet meer te maken met hoge onderhoudskosten. Voordeel is ook dat bij een eventuele toekomstige verschuiving van leerlingen van ruimten gewisseld kan worden naar behoefte. In totaal wordt het gebouw 1.195 m² groot.

Bij een eventuele toekomstige fusie of vorming van een samenwerkings-school zal het gebouw echter weer enigszins te groot zijn en ontstaat er opnieuw (geringe) leegstand.

Uitbreiding De Arke + sloop De Jasker (2 onder 1 dak)			
startomvang/startbedrag		€	94.583,99
330	m2 BvO	€	415.785,86
		€	510.369,84
sloopkosten Jasker m ²	748	€	33.514,49
geraamde aanpassingskosten		€	100.000,00
toeslag duurzaam bouwen		€	66.000,00
stichtingskosten scholen onder één dak		€	709.884,34

1.3.1B.6 Voorkeurscenario Nij Beets

De wens van PRIMO om op redelijke termijn te voorzien in andere en betere huisvesting voor De Jasker is evident. Het schoolgebouw is al oud, er is een structurele leegstand en de toekomstige onderhoudskosten zijn hoog.

De Arke heeft een gebouw dat kort geleden nog aanzienlijk is uitgebreid en aangepast. De toekomstige onderhoudskosten zijn laag. Het enige probleem is de structurele leegstand.

Scenario A biedt slechts een oplossing voor De Jasker. De Arke blijft kampen met leegstand en op termijn zal ook het gebouw van De Arke vervangen moeten worden.

Scenario B zou slechts een oplossing kunnen bieden als de besturen van beide scholen op redelijk korte termijn zouden besluiten tot een fusie of samenwerking bereid te zijn. Ook zonder vervanging van de gymzaal is het veruit de duurste oplossing.

Scenario C zou de meest voordelige oplossing worden. De scholen hebben echter te kennen gegeven dat ze het liefst in een nieuw gebouw op een nieuwe locatie onder een dak gaan. In dat scenario was eigenlijk niet voorzien. Er kan wel gehoor aan dit voorstel worden gegeven

maar dat betekent dat die oplossing later in de tijd wordt gezet. De scholen kunnen zich daarin vinden.

1.3.2 Speciaal en Voortgezet Speciaal Onderwijs

1.3.2.1 School Lyndensteyn

In Beetsterzwaag is een school voor Speciaal en Voortgezet Onderwijs, School Lyndensteyn, die onder het bevoegd gezag staat van de Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân. Deze school heeft een oorspronkelijk bouwjaar van 1969 en is een aantal keren uitgebreid en aangepast. De school heeft ca. 220 leerlingen.

In de sectorakkoorden primair en voortgezet onderwijs is afgesproken het speciaal en het voortgezet speciaal onderwijs te ontvlechten (in te vlechten). SO zou onder de wet Primair Onderwijs en VSO onder de wet Voortgezet Onderwijs komen. Op dit moment is een wetsvoorstel hiertoe in voorbereiding.

Het schoolbestuur wil graag inspelen op deze ontwikkelingen door het onderwijsaanbod in de school te splitsen in primair onderwijs en voortgezet onderwijs. Daartoe dient het gebouw volgens het schoolbestuur ook anders te worden ingericht.

Omdat een groot deel van het gebouw meer dan veertig jaar oud is, wil het schoolbestuur vervangende bouw in het IHP op laten nemen en men heeft intussen een verzoek voor bekostiging van bouwvoorbereiding ingediend.

1.3.2.2 Adviezen en wensen

Vitaal Opsterland

In Vitaal Opsterland wordt geen melding gemaakt van School Lyndensteyn omdat Vitaal Opsterland vooral inspeelt op lokale voorzieningen. School Lyndensteyn is een regionale voorziening die voorziet in speciaal onderwijs voor Noord Nederland.

Visie SO Fryslân

Hoewel de school constructief nog wel een tijdje meekan, is het verouderingsproces zichtbaar en het gebouw is in zijn algemeenheid gedateerd.

Daarnaast laat de functionaliteit van het gebouw, gemeten naar de huidige aan het geven van modern onderwijs te stellen eisen, sterk te wensen over. Onderhoud en/of aanpassingen leveren geen redelijk resultaat op in relatie tot de kosten ten opzichte van levensduurverlenging. Het tijdstip van vervanging dient uit praktische overwegingen bij voorkeur te worden gecombineerd met de in voorbereiding zijnde wetswijziging. Hierdoor kan de school inspelen op een splitsing tussen primair en voortgezet onderwijs. In de voorlopige planning is vervangende nieuwbouw opgenomen rond 2019. Afhankelijk van het tijdstip van een daadwerkelijke wetswijziging kan dit jaartal bij een actualisatie van het IHP worden gewijzigd.

1.3.2.3. Scenario School Lyndensteyn

De discussie over de ontvlechting van beide onderwijssoorten is complex. Het gaat over adequate vaklokalen, toepassing van cao's, niveauverschillen tussen leerlingen, wel of niet opleiden voor vervolgonderwijs, opheffingsnormen en nog tal van onderwerpen. Dit vraagt een zorgvuldige voorbereiding. De discussie over de ontvlechting is breed en divers. Op dit moment is het nog geenszins bekend op welke wijze een eventuele wetswijziging vertaald zou moeten worden naar onderwijshuisvesting en ook het tijdspad is nog niet bekend. Onlangs werd nog bekend dat men pas op de plaats wil maken met de wetgeving, omdat met eerst de ontwikkelingen in de praktijk goed in kaart wil brengen en de risico's wil inventariseren. Op basis van de uitwerkingen in de praktijk zal vervolgens een wetsvoorstel worden opgesteld dat aansluit bij die praktijk. Met andere woorden: er wordt voortgegaan op het ingezette traject van de invlechting, zij het via een meer praktische, inhoudelijke route.

De gemeente wil graag duurzaam en voor de lange termijn investeren in onderwijshuisvesting. Daarom zou het onverstandig zijn om nu al uitspraken te doen over de toekomstige huisvesting van School Lyndensteyn.

Daarmee is niet gezegd dat vervangende nieuwbouw of een andere vorm van aanpassing van de huisvesting in de toekomst niet aan de orde zou kunnen zijn. Het IHP is immers een dynamisch instrument en als blijkt dat er zich op enig moment een noodzaak voor doet om het IHP aan te passen, dan zou dat mogelijk zijn. Vanwege bovengenoemde ontwikkelingen zal nog geen investeringsbedrag worden opgenomen maar zal voor de school te zijner tijd een apart traject worden gevolgd.

1.3.3 Financiële consequenties voorkeursscenario's WSG Beetsterzwaag

Onderstaand geven we de financiële consequenties weer van de voorkeursscenario's. Het betreft de investeringskosten en de jaarlijkse lasten voor de eerste twee jaren. Aangezien in dit stadium nog geen keuze is gemaakt over het jaar van realisatie start de afschrijving in jaar t.

De investeringskosten voor kinderopvang en peuterspeelzaal worden verrekend in een jaarlijks huurbedrag. Dit huurbedrag wordt op annuïteitsbasis berekend op 40 jaar afschrijving en 4% rente. We kiezen voor een annuïteit omdat dit resulteert in een gelijkmatig huurbedrag. Bij lineaire afschrijving zou de huur in de eerste jaren aanzienlijk hoger zijn (en wellicht niet betaalbaar) en vervolgens per jaar stapsgewijs dalen. In het onderstaande schema zijn de investeringen van alle voorkeursscenario's in het woonservicegebied Beetsterzwaag opgeteld. We hebben in dit schema de jaarlasten voor de eerste twee jaren opgenomen. Hierbij is nog geen rekening gehouden met het jaar van realisatie. Bij de definitieve keuze voor de scenario's wordt tegelijkertijd het geplande jaar van realisatie bepaald. Afhankelijk daarvan drukken de lasten vanaf het jaar na het vastgestelde realisatiejaar op de begroting. In het eerste afschrijvingsjaar wordt ook de restantboekwaarde van gebouwen die worden gesloopt vervroegd afgeschreven. In de overzichten is de restantboekwaarde per 31 december 2015 meegenomen. Deze zullen dus lager uitvallen als het scenario in een later jaar wordt gerealiseerd.

WSG BEETSTERZWAAG					
OMSCHRIJVING ACTIVITEIT	INVESTERINGSKOSTEN			jaar t	jaar t+1
	Nieuwbouw-uitbreiding/-functie-verbetering	Duurzaamheids-investering	Totaal investering		
MFA BEETSTERZWAAG Vervangende nieuwbouw					
nieuwbouw OBS De Trime 42 I.I.; 412 m ² BvO	€ 713.600	€ 82.252	€ 795.852	€ 19.896	€ 19.896
nieuwbouw CBS De Paedwizer 190 I.I.; 1.156 m ² BvO	€ 1.536.430	€ 231.140	€ 1.767.570	€ 44.189	€ 44.189
korting op startbedrag wegens integrale bouw	€ 250.000-		€ 250.000-	€ 6.250-	€ 6.250-
investering kinderopvang 100 m ² BvO	€ 110.530	€ 20.000	€ 130.530	€ 3.263	€ 3.263
investering peuterspeelzaal 100 m ² BvO	€ 110.530	€ 20.000	€ 130.530	€ 3.263	€ 3.263
vervroegde afboeking restant boekwaarde 31-12-2015				€ 124.173	
vervroegde afboeking restant boekwaarde 31-12-2015				€ 470.879	
huurinkomsten peuterspeelzaal annuïteit 40jr/4%	€ -	€ -		€ 6.595-	€ 6.595-
huurinkomsten kinderopvang annuïteit 40jr/4%	€ -	€ -		€ 6.595-	€ 6.595-
sloopkosten De Trime 751 m ² BvO	€ 33.650	€ -	€ 33.650	€ 841	€ 841
sloopkosten De Paedwizer 1.505 m ² BvO	€ 67.435	€ -	€ 67.435	€ 1.686	€ 1.686
TOTAAL INVESTERINGEN EN JAARLASTEN:	€ 2.322.175	€ 353.392	€ 2.675.567	€ 648.751	€ 53.699
CBS De Arke & OBS De Jasker onder één dak					
uitbreiding CBS De Arke 330 m ² BvO	€ 510.370	€ 66.000	€ 576.370	€ 14.409	€ 14.409
aanpassingskosten	€ 100.000	€ -	€ 100.000	€ 2.500	€ 2.500
vervroegde afboeking restant boekwaarde 31-12-2015				€ 117.764	
sloopkosten De Jasker 748 m ² BvO	€ 33.515	€ -	€ 33.515	€ 838	€ 838
TOTAAL INVESTERINGEN EN JAARLASTEN:	€ 643.885	€ 66.000	€ 709.885	€ 135.511	€ 17.747
TOTAAL INVESTERINGEN EN JAARLASTEN WSG BEETSTERZWAAG	€ 2.966.060	€ 419.392	€ 3.385.452	€ 784.262	€ 71.446

1.4 Scenario WSG Ureterp

Het woonservicegebied Ureterp bestaat uit de kernen Ureterp, Bakkeveen, Frieschepalen, Siegerswoude en Wijnjewoude. Het totale gebied telt circa 9.650 inwoners. Voor een aantal kernen is een scenario ontwikkeld.

WSG URETERP	
aantal inwoners per 1-1-2014	
Ureterp	4.862
Bakkeveen	1.904
Frieschepalen	999
Siegerswoude	836
Wijnjewoude	2.051
TOTAAL WSG	10.652

Het totale woonservicegebied telt negen basisscholen. In Ureterp zijn drie basisscholen. Een openbare basisschool, De Twirre, gereformeerde basisschool Eben Haëzer en een christelijke basisschool, De Opdracht.

In Frieschepalen zijn twee basisscholen die in een MFA zijn gehuisvest. De openbare basisschool De Skâns en de christelijke basisschool Rehoboth.

Bakkeveen telt ook twee basisscholen. Openbare basisschool De Oanrin en de christelijke basisschool Betrouwen.

Tot slot zijn er ook twee basisscholen in Wijnjewoude. Openbare basisschool It Twaspan en de christelijke basisschool Votum Nostrum.

1.4.1 Ureterp

1.4.1.1 Feitelijke gegevens

Ureterp heeft drie basisscholen. OBS De Twirre, CBS De Opdracht en GBS Eben Haëzer.

De laatstgenoemden zijn naast elkaar gesitueerd in dezelfde straat maar op afzonderlijke terreinen. Zij liggen iets centraler in het voedingsgebied dan De Twirre.

Het totale leerlingenaantal in Ureterp zal gedurende de periode waarover dit IHP zich

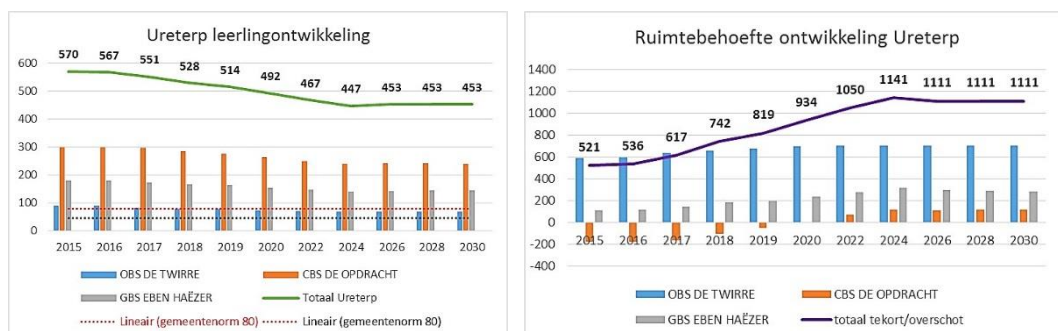
uitstrekt dalen van 570 naar 453.

Dat is een daling van 117 leerlingen ofwel 20,5%.

Het overschot aan ruimte stijgt van 521 m² naar 1.111 m². Dat is een ruime verdubbeling van de leegstand met 53,1%. Deze leegstand komt voor het overgrote deel op het conto van OBS De Twirre met ruim 700 m². De leegstand is daarmee groter dan de totale capaciteitsbehoefte van deze school.

CBS De Opdracht heeft nog 4 à 5 jaar te kampen met een ruimtegebrek van aflopend 150 – 50 m². De leegstand bij de Eben Haëzerschool stijgt van 110 m² naar ca. 300 m² gedurende de IHP-periode.

Onderstaande grafieken geven een en ander weer.

Onderstaand de belangrijkste basisgegevens van beide scholen.

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12-2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS De Twirre	De Skeauwen 18	1976	1248	€ 6.994	€ 979.029
CBS De Opdracht	Foareker 21-23	2009	1527	€ 1.846.764	€ 121.239
Eben Haëzer	Foareker 54	1969	1215	€ 82.347	€ 204.087

Het gebouw van De Twirre uit 1976 is meer dan de helft te groot voor de ruimtebehoefte van de school. De toekomstige onderhoudskosten zijn uitzonderlijk hoog. Ongeveer even hoog als de kosten voor nieuwbouw van een passende huisvesting. Dit zien we vaker bij schoolgebouwen uit de 70-er en 80-er jaren. In die tijd koos men blijkbaar voor volume in plaats van voor kwaliteit.

CBS De Opdracht kampt gedurende 4 à 5 jaar met een aflopend ruimtegebrek tussen 177 en 51 m². Het bestuur heeft een aanvraag voor uitbreiding ingediend.

GBS Eben Haëzer uit 1969 zou qua leeftijd aan vervanging toe kunnen zijn en heeft ook te maken met leegstand oplopend tot ca. 300 m². Ondanks een hogere leeftijd dan De Twirre zijn de toekomstige onderhoudskosten redelijk laag te noemen over een periode van 15 jaar. Deze blijven in ieder geval ruimschoots binnen de vergoeding voor onderhoud in de materiële instandhouding.

1.4.1.2 Adviezen en wensen

Vitaal Opsterland 2

Obs De Twirre in principe in 2017 te vervangen. In overleg met het bestuur van GBS Eben Haëzer te bepalen wanneer de school wordt vervangen.

Visie PRIMO/Comperio

Vanwege de 40 jarige leeftijd van het gebouw, hoge onderhoudskosten en grote leegstand is De Twirre in 2017 aan vervanging toe. De voorkeur van PRIMO/COMPERIO gaat uit naar

drie scholen bij elkaar op een campus aan de Foareker. Wanneer dat niet slaagt, opteert men voor een accommodatie in en samen met De Wier.

Visie VCSO

De Opdracht kampt met ruimtegebrek. Het bestuur heeft inmiddels een aanvraag voor uitbreiding bij de gemeente ingediend.

Visie bestuur Eben Haëzer

Men gaat er in beginsel vanuit dat de school in 2017 nieuwbouw krijgt hoewel dat niet formeel is toegekend. Men laat een architect een locatiestudie doen (zelfde locatie/nieuwe locatie). Om conceptuele en denominatieve redenen wil men geen brede school/MFA. Men huisvest intern een kinderdagopvang en een BSO van eigen identiteit met tevens opvang van de kinderen van CBS De Opdracht. Dit is een particulier initiatief dat men in 2 leegstaande lokalen huisvest die aan het onderwijs zijn onttrokken. De wens is vernieuwbouw op de huidige locatie c.q. renovatie van het huidige gebouw mogelijk inclusief het afstoten van 2 (of 3) leegstaande lokalen.

1.4.1.3 Scenario Ureterp A

Nieuwbouw van De Twirre is gezien de enorme leegstand en de zeer hoge onderhoudskosten voor het huidige gebouw noodzakelijk.

Nieuwbouw voor 72 leerlingen

i.c. 562 m² BvO ramen wij op

€ 1.048.740,— volgens normering inclusief € 200/m² voor duurzaamheid en inclusief sloop van de huidige school. In VitaalOpsterland2 is hiervoor € 1,2 miljoen opgenomen.

Als nieuwbouwlocatie zou de omgeving van MFC De Wier geschikt kunnen zijn.

Voor nieuwbouw van GBS Eben Haëzer is in VitaalOpsterland2 € 1,7 miljoen opgenomen. Omdat het gebouw

constructief van goede kwaliteit is en functioneel gezien past bij het onderwijs van de school, geeft men er de voorkeur aan op de huidige locatie te blijven en te kiezen voor vernieuwbouw. Op grond van de laatste prognose heeft de school recht op huisvesting voor 135 leerlingen, wat neer komt op 879 m².

De gemeente levert een aandeel in de kosten van vernieuwbouw van 70% van de nieuwbouwkosten met het oog op levensduurverlenging van minimaal 40 jaar. Op basis van een concreet plan zou hiervoor een financiële bijdrage beschikbaar kunnen worden gesteld.

Nieuwbouw De Twirre Ureterp			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
72	5,03	362,16	
vaste voet		200	
te bouwen		562,16	
startomvang/startbedrag		-350	€ 645.888,86
		212,16	€ 234.500,17
			€ 880.389,02
toeslag duurzaam bouwen			€ 112.432,00
sloopkosten	1248 m ² BvO		€ 55.917,23
Stichtingskosten nieuwbouw De Twirre			€ 1.048.738,25

Vernieuwbouw GBS Eben Haëzer Ureterp			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
135	5,03	679,05	
vaste voet		200	
te bouwen		879,05	
startomvang/startbedrag		-350	€ 645.888,86
		529,05	€ 584.758,26
			€ 1.230.647,12
toeslag duurzaam bouwen			€ 175.810,00
			€ 1.406.457,12
Bijdrage in vernieuwbouw 70%			€ 984.519,98

Het ruimtegebrek bij CBS De Opdracht is tijdelijk en duurt uiterlijk tot en met het schooljaar 2018/2019 volgens de meest recente prognose. Indien er bij een andere school capaciteit voor medegebruik binnen een straal van 1.500 meter beschikbaar is kan de gemeente de school verwijzen naar deze capaciteit.

We hebben de situatie van capaciteitsgebrek bij CBS De Opdracht en capaciteitsoverschot bij de twee andere scholen onderstaand weergegeven.

OPDRACHT	SCHOOLJAAR:	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
	aantal leerlingen:	299	299	296	284	274	263
	ruimte vraag m ² :	1704	1704	1689	1629	1578	1523
	tekort[-] / overschot[+]	-177	-177	-162	-102	-51	4
TWIRRE	SCHOOLJAAR:	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
	aantal leerlingen:	91	89	82	79	77	74
	ruimte vraag m ² :	660	650	614	589	573	553
	tekort[-] / overschot[+]	588	598	634	659	675	695
E.HAËZER	SCHOOLJAAR:	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
	aantal leerlingen:	180	179	173	165	163	155
	ruimte vraag m ² :	1105	1100	1070	1030	1020	980
	tekort[-] / overschot[+]	110	115	145	185	195	235

De Opdracht kan haar capaciteitsgebrek geheel oplossen bij OBS De Twirre in de vorm van medegebruik. Eventueel zou men een deel (maar niet alles) van het ruimtegebrek kunnen oplossen door medegebruik bij de Eben Haëzerschool, die naast De Opdracht is gelegen. Deze laatste keuze zou echter als consequentie hebben dat de aanpassingsplannen voor de Eben Haëzerschool mogelijk uitgesteld zouden moeten worden tot 2020. De Eben Haëzerschool kan vanaf 2019 gebruik maken van de leegstaande Twirre tijdens de vernieuwbouw van de eigen school, zodat het onderwijs zo weinig mogelijk verstoord wordt door bouwwerkzaamheden.

De totale kosten van scenario Ureterp A bedragen € 2.033.260,—.

1.4.1.4 Scenario Ureterp B

Nieuwbouw voor OBS De Twirre is gezien de grote leegstand en de hoge toekomstige onderhoudskosten noodzakelijk. De kosten voor nieuwbouw op een nieuwe locatie (bij MFC De Wier) bedragen € 1.048.740,—.

Aanpassing en functionele verbetering voor GBS Eben Haëzer met een levensduur verlenging van 20 jaar heeft de voorkeur boven nieuwbouw voor deze school. De bijdrage van de gemeente is op voorhand berekend op € 984,520,—.

Het bestuur van CBS De Opdracht heeft een verzoek ingediend voor tijdelijke uitbreiding in verband met toename van het aantal leerlingen. Het gaat om in totaal 66 m². Op grond hiervan heeft het bestuur gevraagd om een bijdrage van € 84.180,27. Dit bedrag is overeenkomstig de normvergoeding. Echter omdat er in Ureterp voldoende leegstand is, is het (voorlopige) standpunt van de gemeente dat de school gebruik zou moeten maken van medegebruik. Het schoolbestuur en de gemeente zijn hierover nog in overleg. De besluitvorming hierover ligt in het reguliere huisvestingstraject en zal daarom buiten dit IHP worden gehouden.

1.4.1.5 Voorkeurscenario Ureterp

Vervangende nieuwbouw voor OBS De Twirre is het meest dringend gezien de grote leegstand en de kwaliteit van het gebouw. GBS Eben Haëzer geeft de voorkeur aan vernieuwbouw van het huidige gebouw in plaats van vervangende nieuwbouw. CBS De Opdracht heeft voor een korte periode dringend behoefte aan extra huisvesting. Medegebruik bij De

Twirre is hierbij de meest voor de hand liggende oplossing die past binnen de wettelijke kaders.

Aangezien we in dit IHP als hoofddoelstelling hebben om de scholen passend te huisvesten en daarbij zoveel mogelijk gebruik te maken van de beschikbare huisvesting vanwege de grote leegstand geven we de voorkeur aan scenario A.

In dat kader duldt de nieuwbouw van De Twirre geen uitstel en zou dit volgens plan in 2017 moeten worden uitgevoerd. De Eben Haëzerschool zou dan in 2019 de vernieuwbouw kunnen uitvoeren, waarbij het dan leegstaande gebouw van De Twirre als tijdelijke huisvesting kan worden gebruikt. De Opdracht kan al op korte termijn gebruik maken van de leegstand in De Twirre.

1.4.2 Frieschepalen

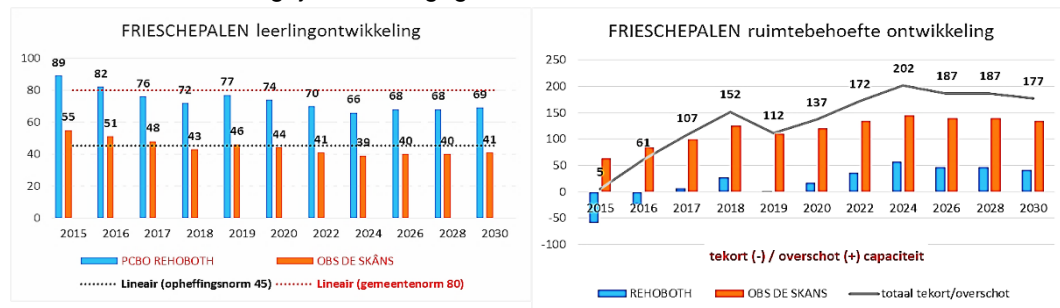
1.4.2.1 Feitelijke gegevens

Frieschepalen heeft twee basisscholen. OBS De Skâns en CBS Rehoboth. Beiden zijn gehuisvest in één gebouw: de brede school Frieschepalen, die in 2011 is gebouwd.

Het totale leerlingenaantal in Frieschepalen zal gedurende de periode waarover dit IHP zich uitstrekt dalen van 144 naar 110. Zie bijgaande grafiek. Dat is een daling van 34 leerlingen ofwel 23,6%. Ondanks dat de brede school pas in 2011 in gebruik is genomen zal er de komende jaren leegstand ontstaan van circa 180 m².

Onderstaand de belangrijkste basisgegevens van beide scholen.

1.4.2.2 Adviezen en wensen

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12-2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS De Skâns	De Kolk 1a	2011	541	€ 1.092.500	€ 232.493
CBS Rehoboth	De Kolk 1b	2011	589	€ 1.092.500	€ 232.493

Vitaal Opsterland 2

De voorzieningen en accommodaties in Frieschepalen te behouden en te onderhouden op het huidige niveau.

Visie PRIMO/Comperio

Geen wijziging in de huidige situatie voorzien.

Visie VCSO

Voor CBS Rehoboth zijn er geen problemen en kan de situatie ongewijzigd blijven.

1.4.2.3 Scenario Frieschepalen

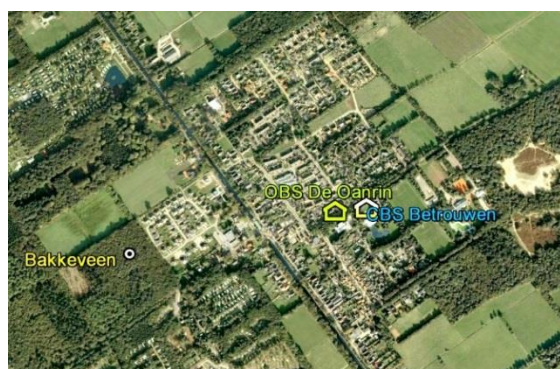
Beide scholen zijn gehuisvest in een nieuw gebouw samen met een peuterspeelzaal en het dorpshuis. De situatie geeft geen aanleiding of noodzaak om hierin wijziging aan te brengen.

1.4.3 Bakkeveen

1.4.3.1 Feitelijke gegevens

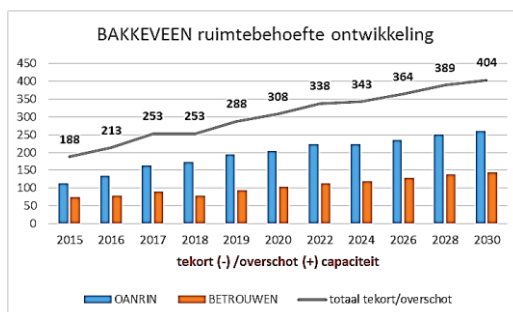
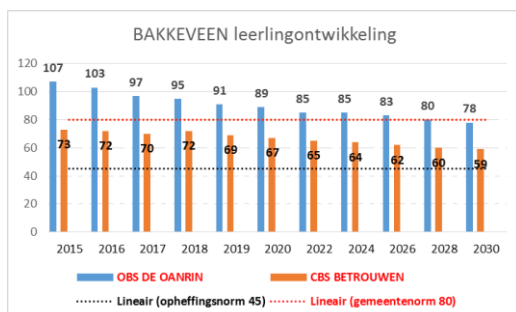
Het dorp Bakkeveen met ongeveer 1.900 inwoners telt twee basisscholen. OBS De Oanrin en CBS Betrouwen. De scholen zijn in dezelfde straat gehuisvest.

Het totale leerlingenaantal in Bakkeveen zal tussen 2015 en 2030 dalen van 180 naar 157. Een daling van 12,7%. Zie bijgaande grafiek.

%.

Deze leerlingdaling, die overigens gunstig afsteekt ten opzichte van sommige andere dorpen in Opsterland zal ook een stijging van de leegstand tot gevolg hebben. In totaal komt er op termijn circa 400 m² leeg te staan. Onderstaand de belangrijkste basisgegevens van beide scholen.

De Oanrin heeft in het verleden diverse uitbreidingen ondergaan en in 2002 een verbouwing

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12-2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS De Oanrin	Mjûmsterwei 8	1968	852	€ 161.968	€ 382.753
CBS Betrouwen	Mjûmsterwei 12	1977	589	€ 30.367	€ 337.514

en beide scholen hebben investeringen gedaan in het kader van onderwijskundige vernieuwingen.

1.4.3.2 Adviezen en wensen

Vitaal Opsterland 2

Het Dûnsân project leidend te laten zijn voor realisatie van de eerste fase van een MFA. Beide scholen in principe in 2020 te vervangen.

Visie PRIMO/Comperio

Er hebben oriënterende gesprekken plaatsgevonden om De Oanrin en CBS Betrouwen samen in één nieuw gebouw onder te brengen. Men staat open voor combinatie met andere voorzieningen mits dat past binnen een onderwijssetting.

Het bestuur wil de mogelijkheid verkennen om te komen tot een informele samenwerkings-school.

Visie VCSO

Het bestuur van CBS Betrouwen wil deze school samen met OBS De Oanrin in één gebouw huisvesten met behoud van de eigen identiteit. Men wil wel zoveel mogelijk gezamenlijk gebruik maken van elkaars faciliteiten, bijvoorbeeld een gezamenlijk speellokaal.

1.4.3.3 Scenario Bakkeveen

Gezien de visies van de beide schoolbesturen ligt de vorming van twee scholen onder één dak voor de hand. Het dorp is bezig met een grootschaliger en meer omvattend project (Dúnsân) in het gebied waar ook de scholen liggen.

Als onderdeel van dit project past de vorming van een MFA voor beide scholen aangevuld met de bestaande peuterspeelzaal.

In het kader van dit IHP beschrijven we alleen de huisvesting van basisscholen eventueel aangevuld met andere kindgerichte voorzieningen. Deze andere voorzieningen dienen in principe overigens door partijen zelf gefinancierd te worden.

Omdat hier net als bij de MFA in Beetsterzwaag sprake is van twee scholen onder één dak hebben we ook hier een korting toegepast op het startbedrag aangezien de eenmalige projectkosten slechts één keer gemaakt hoeven te worden. De uiteindelijke normkosten zijn € 1.939,6 miljoen. In VitaalOpsterland2 is € 2,020 miljoen opgenomen.

De kosten voor een MFA met peuterspeelzaal worden als volgt berekend:

OBS De Oanrin				CBS Betrouwen			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO		leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
	85	5,03	427,55		60	5,03	301,8
vaste voet			200	vaste voet			200
te bouwen			627,55	te bouwen			501,8
startomvang			-350 €	startomvang			-350 €
			645.888,86				645.888,86
toeslag duurzaam bouwen			277,55 €	toeslag duurzaam bouwen			151,8 €
			306.775,65				167.784,34
			627,55 €	toeslag duurzaam bouwen			501,8 €
			125.510,00				100.360,00
			€ 1.078.174,50				€ 914.033,19
peuterspeelzaal			100 €				
toeslag duurzaam bouwen			€				
			20.000,00				
Investering peuterspeelzaal			€ 130.529,87				
sloopkosten	852 m² BvO		€ 38.174,26	sloopkosten	641 m² BvO		€ 28.720,31
Investering OBS De Oanrin + psz.			€ 1.246.878,63	Investering CBS Betrouwen			€ 942.753,50

Investering MFA	€ 2.189.632,13
Korting op startbedrag	-€ 250.000,00
Totale investering MFA	€ 1.939.632,13

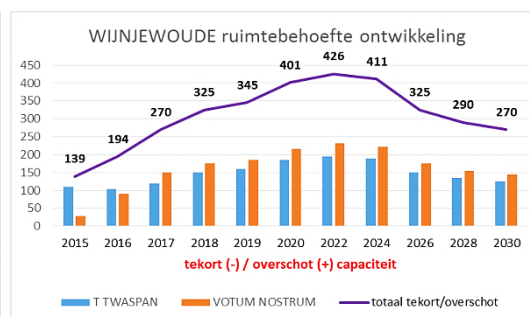
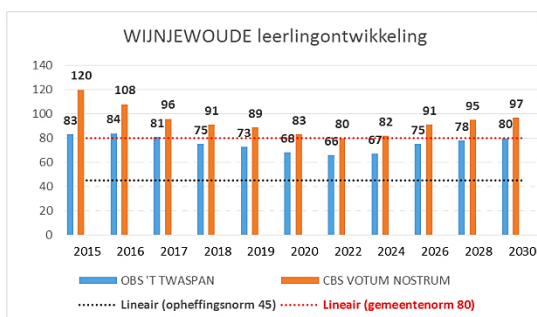
1.4.4 Wijnjewoude

1.4.4.1 Feitelijke gegevens

Ook het dorp Wijnjewoude met zijn ongeveer 2.050 inwoners heeft twee basisscholen. OBS It Twaspan en CBS Votum Nostrum.

Het totale leerlingenaantal in Wijnjewoude zal tussen 2015 en 2030 dalen van 203 naar 177 met nog een extra dip in het midden van deze periode.

Een daling van 12,8 %. Dit is vergelijkbaar met de daling in Bakkeveen. Deze extra dip midden in de planperiode manifesteert zich heel duidelijk in bijgaande grafiek met de ruimtebehoefte ontwikkeling. Uiteindelijk valt de toename van de leegstand wel mee, maar er is een flinke hausse in de jaren 2018 tot 2022. Daarna neemt de leegstand weer geleidelijk af.

Onderstaand de belangrijkste basisgegevens van beide scholen.

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12-2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS It Twaspan	Master Geertswei 6	1962	727	€ 145.609	€ 345.114
CBS Votum Nostrum	Welfingstrjitte 5	1973	833	€ 206.030	€ 209.488

It Twaspan is in 1988 en 2000 uitgebreid en Votum Nostrum in 1988, 2000 en 2011. Beide scholen hebben investeringen gedaan in het kader van onderwijskundige vernieuwingen.

1.4.4.2 Adviezen en wensen

Vitaal Opsterland 2

De voorzieningen en accommodaties in Wijnjewoude te behouden en te onderhouden op het huidige niveau.

Visie PRIMO/Comperio

Vervanging van IT Twaspan is op dit moment niet nodig. Het gebouw kent wel hoge onderhoudskosten de komende jaren. Men wil na 2020 de noodzaak van vervanging of renovatie opnieuw tegen het licht houden. Het bestuur wil de mogelijkheid verkennen om te komen tot een informele samenwerkingsschool.

Visie VCSO

Votum Nostrum in stand houden met eigen identiteit. Goed samenwerken met PRIMO. Eventueel wel bereid tot een fusie, maar dan moet de identiteit christelijk blijven.

1.4.4.3 Scenario Wijnjewoude

Beide schoolbesturen zijn tevreden met de huidige accommodaties. Binnen de planperiode van dit IHP zijn er geen maatregelen noodzakelijk.

De stichtingsjaren van beide scholen zijn weliswaar 1962 en 1973 en de gebouwen zijn dus 53 respectievelijk 42 jaar oud, maar er is diverse malen sprake geweest van uitbreiding.

Een flink deel van de gebouwen is dus veel jonger dan het oorspronkelijke stichtingsjaar doet vermoeden.

De onderhoudskosten zullen in de loop der jaren natuurlijk toenemen en dit vormt dan ook een aandachtspunt in het kader van een eventuele vervanging c.q. renovatie van beide gebouwen op de langere termijn.

1.4.5 Financiële consequenties voorkeursscenario's WSG Ureterp

Onderstaand geven we de financiële consequenties weer van de voorkeursscenario's in WSG Ureterp. Het betreft de investeringskosten en de jaarlijkse lasten voor de eerste twee jaren. Aangezien in dit stadium nog geen keuze is gemaakt over het jaar van realisatie start de afschrijving in jaar t.

De investeringskosten voor kinderopvang en peuterspeelzaal worden verrekend in een jaarlijks huurbedrag. Dit huurbedrag wordt op annuïteitsbasis berekend op 40 jaar afschrijving en 4% rente. We kiezen voor een annuïteit omdat dit resulteert in een gelijkmatig huurbedrag.

Bij lineaire afschrijving zou de huur in de eerste jaren aanzienlijk hoger zijn (en wellicht niet betaalbaar) en vervolgens per jaar stapsgewijs dalen.

WSG URETERP					
OMSCHRIJVING ACTIVITEIT	INVESTERINGSKOSTEN		TOTAAL	AFSCHRIJVING	
	Nieuwbouw/ uitbreiding/ functie- verbetering	Duurzaam- heids- investering	Totaal investering	jaar t	jaar t+1
OBS DE TWIRRE Vervangende nieuwbouw					
investering nieuwbouw De Twirre 72 I.I.; 562 m² BvO	€ 880.390	€ 112.432	€ 992.822	€ 24.821	€ 24.821
vervroegde afboeking restant boekwaarde 31-12-2015				€ 43.571	
sloopkosten De Twirre 1.248 m²	€ 55.920	€ -	€ 55.920	€ 1.398	€ 1.398
TOTAAL INVESTERINGEN EN JAARLASTEN:	€ 936.310	€ 112.432	€ 1.048.742	€ 69.790	€ 26.219
EBEN HAËZER vernieuwbouw					
vernieuwbouw Eben Haëzer 70% van nieuwbouwkosten	€ 984.520	€ -	€ 984.520	€ 24.613	€ 24.613
TOTAAL INVESTERINGEN EN JAARLASTEN:	€ 984.520	€ -	€ 984.520	€ 24.613	€ 24.613
MFA Oanrin-Betrouwen vervangende nieuw bouw					
investering nieuwbouw De Oanrin 85 I.I.; 628 m² BvO	€ 952.665	€ 125.510	€ 1.078.175	€ 26.954	€ 26.954
investering nieuwbouw CBS Betrouwen 60 I.I.; 502 m² BvO	€ 813.675	€ 100.360	€ 914.035	€ 22.851	€ 22.851
korting op startbedrag wegens integrale bouw	€ 250.000		€ 250.000	€ 6.250	€ 6.250
vervr. afboeking restant boekwaarde 31-12-2015 Aonrin				€ 265.414	
vervr. afboeking restant boekwaarde 31-12-2015 Betrouwen				€ 104.501	
investering peuterspeelzaal 100 m2	€ 110.530	€ 20.000	€ 130.530	€ 3.263	€ 3.263
huurinkomsten peuterspeelzaal gemiddeld 40jr/4%	€ -	€ -		€ 6.595	€ 6.595
sloopkosten De Oanrin 852 m² BvO	€ 38.175	€ -	€ 38.175	€ 954	€ 954
sloopkosten CBS Betrouwen 625 m² BvO	€ 28.720	€ -	€ 28.720	€ 718	€ 718
TOTAAL INVESTERINGEN EN JAARLASTEN:	€ 1.693.765	€ 245.870	€ 1.939.635	€ 411.811	€ 41.896
TOTAAL INVESTERINGEN EN JAARLASTEN WSG URETERP	€ 3.614.595	€ 358.302	€ 3.972.897	€ 506.213	€ 92.727

We hebben in dit schema de jaarlasten voor de eerste twee jaren opgenomen. Hierbij is nog geen rekening gehouden met het jaar van realisatie. Bij de definitieve keuze voor de scenario's wordt tegelijkertijd het geplande jaar van realisatie bepaald. Afhankelijk daarvan drukken de lasten vanaf het jaar na het vastgestelde realisatiejaar op de begroting. In het eerste afschrijvingsjaar wordt ook de restantboekwaarde van gebouwen die worden gesloopt vervroegd afgeschreven.

In de overzichten is de restantboekwaarde per 31 december 2015 meegenomen.

Deze zullen dus lager uitvallen als het scenario in een later jaar wordt gerealiseerd.

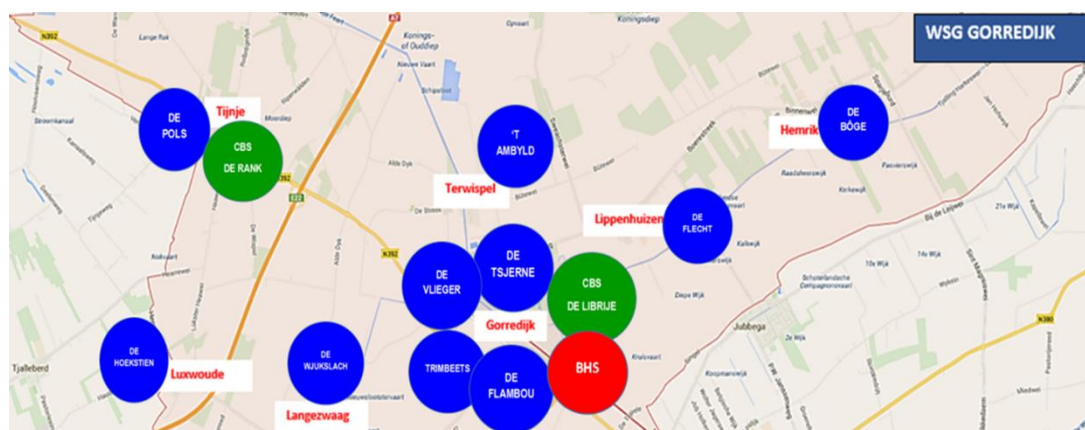
1.5 Scenario WSG Gorredijk

Woonservicegebied Gorredijk is met een kleine 14.000 inwoners het grootste woonservicegebied en omvat de dorpen Gorredijk, Hemrik, Jonkerslân, Langezwaag, Lippenhuizen, Luxwoude, Terwispel en Tijnje. In totaal zijn er elf basisscholen in dit gebied. Vijf Gorredijk, twee in Tijnje, een in Hemrik, Lippenhuizen, Langezwaag, Luxwoude en Terwispel. In Jonkerslân is de basisschool per 1 augustus 2014 opgeheven. Gorredijk telt ook één school voor voortgezet onderwijs.

WSG GORREDIJK	
aantal inwoners per 1-1-2014	
Gorredijk	7.369
Hemrik	749
Jonkerslân	280
Langezwaag	1.070
Lippenhuizen	1.375
Luxwoude	432
Terwispel	1.038
Tijnje	1.565
TOTAAL WSG	13.878

in

De spreiding van de basisscholen in het WSG Gorredijk staat hieronder weergegeven.

1.5.1 Gorredijk

Gorredijk heeft vier basisscholen en één school voor voortgezet onderwijs. Het betreft de per 1-1-2015 gefuseerde basisschool Tsjerne/Vlieger en de basisscholen Trimbeets, De Flambou en De Librije en de Burgemeester Harmsma School voor VMBO. De basisscholen Trimbeets en De Flambou zullen binnen afzienbare tijd eveneens fuseren, zodat er twee sterke levensvatbare openbare basisscholen zullen zijn in Gorredijk.

We gaan in dit hoofdstuk eerst in op de basisscholen. Daarna besteden we een afzonderlijke paragraaf aan het voortgezet onderwijs, hoewel hier ook weer een raakvlak is met het basisonderwijs.

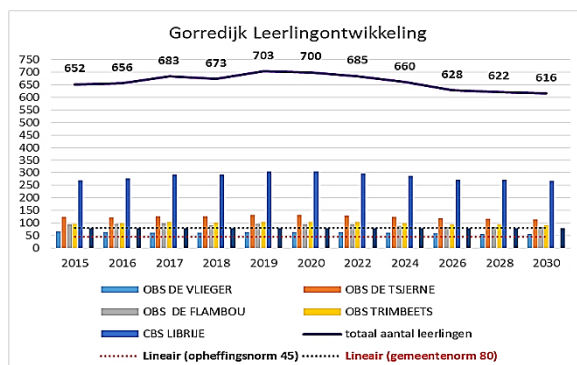
1.5.1A Basisonderwijs

1.5.1A.1 Feitelijke gegevens

De scholen liggen weliswaar verspreid over het dorp maar ze liggen niet allemaal centraal in het voedingsgebied. Met name OBS De Flambou ligt tamelijk excentrisch ten opzichte van de woonbebouwing.

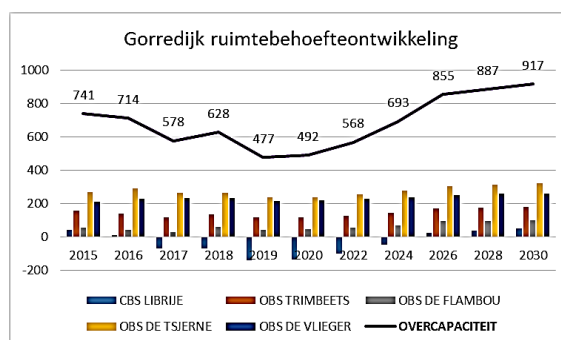

In Gorredijk zien we een ontwikkeling in het aantal leerlingen die tegen de algemene trend in Opsterland in gaat. Het aantal leerlingen stijgt namelijk nog een aantal jaren voordat ook hier de krimp toeslaat, zij het in mindere mate dan in de overige dorpen.

We zien dan ook dat het capaciteitsoverschot eerst nog stevig daalt om vervolgens toch op een niveau te komen dat ruim boven het huidige niveau ligt.

CBS De Librije heeft nog een aantal jaren te maken met een capaciteitstekort. Het overschot doet zich dus alleen voor bij de openbare scholen, waarvan er drie relatief klein zijn. OBS De Vlieger blijft nog net boven de opheffingsnorm.

Uit onderstaande basisgegevens blijkt dat er per 31-12-2020 geen boekwaarden meer drukken op de openbare basisscholen.

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12-2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS De Vlieger	De Vlecke 30	1969	753	€ 0	geen mjop
OBS De Tsjerne	H.Ringenoldusstrjitte 49	1974	1102	€ 0	geen mjop
OBS De Flambou	Mientewei 4	1969	725	€ 0	geen mjop
OBS Trimbeets	H.Ringenoldusstrjitte 1	1955	850	€ 0	geen mjop
CBS De Librije	W.Wissesstrjitte 15	1967	1600	€ 773.623	€ 513.740

Bij De Librije hebben in 2006 en 2012 nog uitbreiding, vervangende nieuwbouw en onderwijskundige aanpassingen plaatsgevonden. Dit zorgt voor een hoge boekwaarde. PRIMO heeft voor haar scholen in Gorredijk geen actueel meerjarenonderhoudsplan meer laten opstellen omdat men ervan uitgaat dat de schoolgebouwen op redelijk korte termijn vervangen zullen worden.

1.5.1A.2 Adviezen en wensen

Vitaal Opsterland 2

De scenario's voor Gorredijk worden in Vitaal Opsterland 2 niet verder uitgewerkt, omdat de uitwerking plaatsvindt in het project accommodatiebeleid Gorredijk.

Visie PRIMO/Comperio

Fusie van De Tsjerne en De Vlieger per 1-1-2015, nieuwbouw fusieschool in één gebouw samen met peuterspeelzaal op een locatie in de wijk Loevesteijn. Fusie van De Flambou en Trimbeets, nieuwbouw van fusieschool zonder bijkomende voorzieningen. Locatie is nog een

vraagpunt. Waarschijnlijk op de locatie Trimbeets. Als nieuwbouw Tsjerne/Vlieger klaar is wordt de andere fusieschool tijdelijk op locatie Tsjerne gehuisvest.

Visie VCSO

De Librije wil een zelfstandige school blijven en vasthouden aan de eigen identiteit. De huisvesting is momenteel krap en men zoekt naar mogelijkheden om de lesruimte uit te breiden. Gezien de hoge boekwaarde is nieuwbouw op grond van het bouwjaar niet reëel. Wel staan er hoge onderhoudskosten te wachten. Men zal dan ook gebruik maken van de overgangsregeling buitenonderhoud.

1.5.1A.3 Scenario Gorredijk A

Schoolbestuur PRIMO wil voor beide fusiescholen nieuwbouw realiseren. De huidige gebouwen zijn qua levensduur aan vervanging toe. De boekwaarde is nihil. Met uitzondering van Trimbeets zijn het typische jaren 70 scholen met veel glazen puien en platte daken. De hoge energie- en onderhoudskosten van scholen uit deze periode zijn algemeen bekend. De bouwkwaliteit is doorgaans matig. De scholen hebben samen ongeveer 700 m² leegstand die door fusie en nieuwbouw kan worden opgeheven.

PRIMO wil de fusieschool Tsjerne/Vlieger met de peuterspeelzaal situeren in de nieuwbouwwijk Loevesteijn. Hier is een schoollocatie voorzien.

Voor de fusieschool Trimbeets/Flambou denkt men of aan de huidige locatie van Trimbeets na realisatie van de fusieschool Tsjerne/Vlieger of aan huisvesting in een MFA in combinatie met Cultureel Centrum De Skâns op het terrein van de Burgemeester Harmsmaschool (BHS). De Trimbeets en de BHS zijn naast elkaar gesitueerd. De locatie van De Tsjerne kan dan gebruikt worden als tijdelijke huisvesting voor deze fusieschool. Op de toekomstige huisvesting van de Trimbeets/Flambou komen we terug in het kader van de huisvesting van de BHS.

CBS De Librije kampt gedurende een aantal jaren met ruimtegebrek, waarvan zes jaren voldoen aan het criterium van minimaal 40 m² voor uitbreiding met tijdelijke huisvesting.

De omvang van tijdelijke huisvesting wordt bepaald door het verschil van de aanwezige capaciteit en de ruimtebehoefte. Voor tijdelijke huisvesting moet dit verschil minstens 4-10 jaar aanwezig zijn en voor permanente huisvesting langer dan 10 jaar.

DE LIBRIJE	SCHOOLJAAR:	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
aantal leerlingen:		270	276	292	292	306	305	298	287	273	271	268
ruimtevrage m ² :		1558	1588	1669	1669	1739	1734	1699	1644	1573	1563	1548
tekort[-] / overschot[+]		42	12	-69	-69	-139	-134	-99	-44	27	37	52

Volgens de prognose zal er gedurende 5 jaren een verschil tussen capaciteit en behoefte aanwezig zijn van 69 m² af te ronden naar 70 m².

De genommerde kosten voor nieuwbouw van de beide fusiescholen en uitbreiding van De Librije met 70 m² worden onderstaand berekend.

Fusieschool De Tsjerne/De Vlieger + peuterspeelzaal				Fusieschool De Flambou/Trimbeets			
	leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO		leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO
	185	5,03	930,55		191	5,03	960,73
vaste voet			200	vaste voet			200
te bouwen			1130,55	te bouwen			1160,73
startomvang/startbedrag			-350 €	startomvang			-350 €
			780,55 €				810,73 €
toeslag duurzaam bouwen			1131 €	toeslag duurzaam bouwen			€
			€ 1.734.829,73				€ 1.774.133,64
sloopkosten De Tsjerne			1102 €	sloopkosten De Flambou			725 €
sloopkosten De Vlieger			753 €	sloopkosten Trimbeets			850 €
			€ 1.817.943,88				€ 32.483,97
peuterspeelzaal			100 €				€ 38.084,65
toeslag duurzaam bouwen			100 €				
totaal te bouwen m2			1330,55 €	Totaal investeringskosten fusieschool			€ 1.844.702,26
Totaal investeringskosten fusieschool			€ 1.948.473,75				

De kosten voor aankoop van de tijdelijke accommodatie voor De Librije zijn als volgt:

Koop 70 m ² inclusief plaatsing	€	43.000,—
Verwijderen accommodatie (sloop)	€	3.500,—
Aansluitingskosten + terrein	€	30.000,—
Totaal kosten koop:	€	76.500,—

De totaalkosten voor dit scenario bedragen:

• Fusieschool Tsjerne/Vlieger	€	1.948.475,—
• Fusieschool Flambou/Trimbeets	€	1.844.705,—
• Uitbreiding De Librije	€	76.500,—
Totaal scenario Gorredijk A:	€	3.869.680,—

1.5.1A.4 Scenario Gorredijk B

Dit scenario is gelijk aan scenario Gorredijk A met dit verschil dat nu niet wordt uitgegaan van uitbreiding van CBS De Librije met tijdelijke huisvesting. Als alternatief om het ruimtegebrek op te vangen zou het gebouw van De Vlieger kunnen fungeren op een afstand van circa 270 meter hemelsbreed.

OBS De Vlieger kan samen met fusiepartner OBS De Tsjerne gehuisvest worden in het huidige gebouw van De Tsjerne totdat de nieuwbouw voor deze fusieschool klaar is.

Het gebouw van OBS De Vlieger komt dan leeg. Nadeel hiervan is dat de gemeente dit gebouw dan nog 5 jaar in de lucht moet houden tegen aanzienlijke kosten.

Daarom is samen met het schoolbestuur gewerkt aan een permanent alternatief.

Het middendeel van De Librije heeft veel inefficiënte ruimten en veel sluipdoor- kruipdoor routes. De school wil middels vernieuwbouw dit gedeelte van de school zodanig moderniseren en aanpassen dat er meer effectieve onderwijsruimte ontstaat zodat het ruimtegebrek kan worden opgeheven. Uitgangspunt van vernieuwbouw is dat het totale gebouw weer 40 jaar voor het onderwijs geschikt is. Het schoolbestuur moet er dus rekening mee houden dat men ook het deel dat niet vernieuwd wordt gedurende 40 jaar moet onderhouden. De vernieuwbouw betreft 875 m². De bijdrage van de gemeente in de kosten voor vernieuwbouw zijn onderstaand berekend. Het schoolbestuur draagt de meerkosten.

Vernieuwbouw De Librije Gorredijk			
		m2 BvO	
te bouwen		875	
startomvang/startbedrag	-350	€	645.888,86
		525	€ 580.281,80
			€ 1.226.170,66
toeslag duurzaam bouwen			€ 175.000,00
			€ 1.401.170,66
Bijdrage in vernieuwbouw 70%			€ 980.819,46

De totaalkosten voor dit scenario bedragen:

• Fusieschool Tsjerne/Vlieger	€	1.948.475,—
• Fusieschool Flambou/Trimbeets	€	1.844.705,—
• Vernieuwbouw De Librije	€	980.820,—
Totaal scenario Gorredijk B:	€	4.774.000,—

1.5.1A.5 Voorkeurscenario Gorredijk

Op basis van de onderwijshuisvestingsverordening zou aan CBS De Librije ruimte in medegebruik kunnen worden toegewezen bij OBS De Vlieger. Hoewel dit volledig past in de hoofddoelstelling van dit IHP om de overcapaciteit terug te dringen gaat onze voorkeur toch

uit naar scenario B. Het in stand houden van De Vlieger gedurende 5 jaar kost de gemeente onevenredig veel geld. We proberen in het kader van dit IHP ook om zoveel mogelijk permanente en langdurige oplossingen te bieden. Daarin past de gedeeltelijke vernieuwbouw van De Librije uitstekend in aangezien het totale gebouw dan weer 40 jaar mee moet kunnen.

1.5.1B Voortgezet Onderwijs

1.5.1B.1 Algemeen

In Gorredijk speelt een aantal ontwikkelingen. Op 1 juli 2013 heeft de gemeenteraad besloten om een plan uit te werken waarbij voor De Skâns Cultuur en Sport samen met de fusieschool Trimbeets/Flambou nieuw wordt gebouwd in de vorm van een MFA gekoppeld aan de BHS. De sporthal die nu nog deel uitmaakt van De Skâns wordt niet meegenomen in de MFA. Daarvoor in de plaats wordt het sportcomplex Kortezwaag uitgebreid, zodat vrijwel alle sport in het dorp daar kan plaatsvinden.

Luchtfoto huidige situatie BHS

Mogelijke nieuwe situatie met MFA

De bedoeling van deze veranderingen is om toekomstbestendige voorzieningen te realiseren die zichzelf kunnen bedruipen en waarvoor de gemeente alleen verantwoordelijk is voor de instandhouding van de gebouwen. Eén sportcomplex, en een scholencomplex met sociaal-culturele voorzieningen.

Bij de verdere uitwerking van dit plan is ook de gedachte onderzocht van een alternatief, nl. renovatie van De Skâns met of zonder sporthal. Dit om een goed antwoord te hebben op de vraag of renovatie een goede optie is als nieuwbouw financieel niet haalbaar zou blijken. Beide opties zijn uitvoerig onderzocht en uiteindelijk heeft de gemeenteraad gekozen voor nieuwbouw bij de BHS.

1.5.1B.2 Burgemeester Harmsma School (BHS)

De BHS is een heterogene openbare school voor voortgezet onderwijs met een geïntegreerde onderbouw. In 2008 is het bestuur van de school door de gemeente overgedragen aan een stichting. Normaliter wordt dan bij zo'n bestuursoverdracht ook de eigendom van het gebouw overgedragen. Dit is nog niet gebeurd, maar dat heeft verder geen invloed op de bevoegdheden en plichten van het schoolbestuur of de gemeente ten aanzien van bijvoorbeeld het onderhoud van de gebouwen.

Het huidige gebouw bestaat uit verschillende bouwjaren waarvan het grootste deel in 1980 is gerealiseerd. Dit deel is van (semi)permanente bouwaard. Een dergelijk bouwaard heeft een levensduur van circa 40 jaar. Het gebouw voldoet niet meer aan de onderwijskundige eisen die passen bij de visie van de school. Vanwege de ontwikkelingen rond de MFA Gorredijk Centrum, waarbij ook de BHS betrokken gaat worden, is een deel van het onderhoud niet uitgevoerd in afwachting van mogelijke nieuwbouw.

1.5.1B.3 Feitelijke situatie

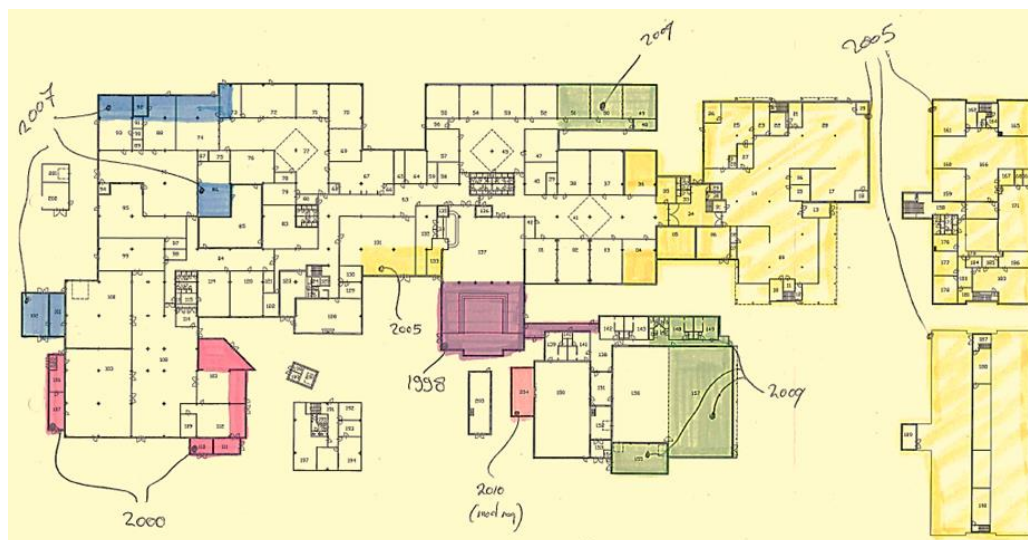
Capaciteit

Het werkelijke brutovloeroppervlak van de BHS is volgens de berekening in het meerjaren-onderhoudsplan 11.532 m², waarvan 1.467 m² voor de 3 gymzalen (volgens een opgave van BHS). In onderstaande tekening zijn de verschillende bouwjaren weergegeven:

- 1980 - Eerste realisatie (wit)
- 1998 - Uitbreiding kantine (paars)
- 2000 - Uitbreiding bergingen techniekruimten (roze)
- 2005 - Uitbreiding met nieuwbouwgedeelte voorzijde school (geel)
- 2007 - Uitbreidingen bergingen en lokalen (blauw)
- 2009 - Uitbreidingen gymzaal en 3 groepslokalen (grijs)

Ruimtebehoefte en normering

Volgens de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Opsterland 2010 is de ruimtebehoefte voor scholen genormeerd. Bepalend is het laagste aantal leerlingen dat volgens de prognose in een periode van tien jaar vanaf de geplande bekostigingsdatum de school zal bezoeken.

Op dit moment heeft de school zo'n 750 leerlingen. Op grond van de geboortontwikkeling en de afname van het aantal leerlingen in het basisonderwijs in de voorbije jaren, verwacht de gemeente een afname van 15-20% van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs. Daar tegenover staat dat in het kader van passend onderwijs de school de komende tijd juist een toename verwacht. Aangezien de gemeente op dit moment niet over andere gegevens beschikt is in overleg met de school het aantal leerlingen bepaald op 680 leerlingen in 2025. Overigens heeft de BHS meer leerlingen dan op grond van vergelijkbare scholen kan worden verwacht. Dit heeft onder meer te maken met de bijzondere onderwijskundige aanpak en de visie van onderwijs van de school.

In onderstaande staat is de ruimtebehoefte nader bepaald.

Berekening ruimtebehoefte Voortgezet Onderwijs

Rekenmethodiek volgens modelverordening huisvesting onderwijs VNG

Opbouw leerlingafhankelijke ruimtebehoefte

Onderbouw	296
ntf	1829,28

Bovenbouw*	AVO/VWO		Theor. leerweg				Techniek				Economie				Zorg en Welzijn			Landbouw			Praktijkonderwijs
	TLW	LWOO	GLW	BLW	LWOO	GLW	BLW	LWOO	GLW	BLW	LWOO	GLW	BLW	LWOO	GLW	BLW	LWOO				
	83	10	16	33	23	13	34	23	18	34	42										
ntf	0	532	71	183	451	395	89	266	205	134	304	436	0	0	0	0	0	0			

*bij 0 leerlingen, oel leeg laten

Totaal aantal leerlingen: 625

Opbouw van de vaste voet

Vestigingssoort	ja/nee*	m ²
Hoofdvestiging	ja	980
Nevenvestiging met spreidingsnoodzaak	nee	0
Nevenvestiging zonder spreidingsnoodzaak	nee	0

*slechts 1 ja invullen

Aanbod van onderwijssoort	ja/nee	m ²
VMBO-techniek BLW	ja	299
VMBO-economie BLW	ja	196
VMBO-zorg/welzijn BLW	ja	168
VMBO-landbouw BLW	nee	0
Praktijkonderwijs	nee	0

Ruimtebehoeftebepaling

Leerlingafhankelijk	4894
Vaste voet vestigingssoort	980
Vaste voet onderwijssoort	663
Totaal m²	6537

Berekening aantal lesuren gymnastiek tbv VO

Onderwijssoort	Leerweg	BVO/leerl.	aant leerl	totaal
Onderbouw (leerjaar 1 en 2)		1,66	296	34,18
Bovenbouw AVO/VWO		0,78		0
Bovenbouw theoretische leerweg	TLW	1,11	83	6,41
	LWOO	1,26	10	1,25
overige bovenbouw vmbo	GLW	1,11	47	3,63
	BLW	1,38	101	9,7
	LWOO	1,57	88	13,73
totalen			625	68,9

Opp.vl.

491

92

13

52

139

138

behoefte

926

gymnastiek

capaciteit

1475

1 gymzaal = 40 uur

teveel

549

82,93/40 1,72

Op basis van deze ruimtebehoefteberekening heeft de BHS recht op 6.537 m² onderwijsruimte en 926 m² gymnastiekruimte. In totaal 7.463 m² bruto vloeroppervlak.

1.5.1B.5 Capaciteit en onderhoudstoestand

De werkelijke onderwijscapaciteit is 10.065 m². De onderwijsruimtebehoefte op basis van het toekomstig aantal leerlingen is 6.537 m². Dat betekent dat de school volgens de normering een structurele overcapaciteit heeft van 3.528 m² (35,1%). Volgens de school is deze overcapaciteit nodig om te kunnen voldoen aan haar onderwijskundige uitgangspunten. Tevens wordt de overcapaciteit veroorzaakt door de grote verkeersruimten. Tegenover deze overcapaciteit staat echter geen rijksvergoeding hoewel dat deel wel in de exploitatie zit. Daarnaast ziet de school zich de komende tijd genoodzaakt tot een aantal hoge uitgaven voor onderhoud. Door de vervangende bouw naar voren te halen in combinatie met renovatie en onderhoud kan het gebouw efficiënter worden ingericht en zullen de kosten voor onderhoud en energie worden beperkt zodat er gewerkt kan worden naar een sluitende exploitatie.

1.5.1B.6 Scenario's Burgemeester Harmsma School

Aanvankelijk is er een aantal scenario's ontwikkeld. Deze sloten alle niet aan bij de wensen van de school. En op basis van de verordening en het aantal leerlingen voor de toekomst staat de normvergoeding in wezen vast. Dit komt neer op afgerond € 3.700.000,-. Dit bedrag is nu uitgangspunt voor de verdere invulling van het programma van eisen. Dit gaat ervan uit dat het middendeel wordt vernieuwd. De school zal zelf zorgdragen voor renovatie van de praktijkruimten.

1.5.1C Uitbreiding sportcomplex Kortezwaag

1.5.1C.1 Algemeen

In november 2015 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over vervangende nieuwbouw van De Skâns. De Skâns wordt gesplitst in een cultuurdeel dat gekoppeld wordt aan de nieuwe MFA bij de BHS. Het sportdeel wordt gekoppeld aan sportcomplex Kortezwaag. De besluitvorming hierover is opgenomen in het raadsvoorstel over de vervangende bouw van De Skâns.

1.5.1C.2 Scenario sportcomplex Kortezwaag

Door de splitsing van functies binnen De Skâns, dient het bewegingsonderwijs te worden opgevangen in sportcentrum Kortezwaag. Omdat binnen het sportcentrum deze mogelijkheid nu nog niet aanwezig is, wordt het sportcentrum uitgebreid met ten minste twee zaaldelen voor bewegingsonderwijs. Het gaat om een totaalinvestering van € 1,2 miljoen.

SCENARIO UITBREIDING SPORTCOMPLEX KORTEZWAAG

OVERZICHT INVESTERINGEN EN LASTEN

afschrijvingstermijn

40 jaar

OMSCHRIJVING ACTIVITEIT	INVESTERINGSKOSTEN		TOTAAL Totaal investering	AFSCHRIJVING	
	Nieuwbouw/ uitbreiding/ functie- verbetering	Duurzaam- heids- investering		jaar t	jaar t+1
investering uitbreiding sportcentrum	€ 1.200.000	€ -	€ 1.200.000	€ 30.000	€ 30.000
Totaal uitbreiding sportcentrum Kortezwaag	€ 1.200.000	€ -	€ 1.200.000	€ 30.000	€ 30.000

1.5.2 Hemrik

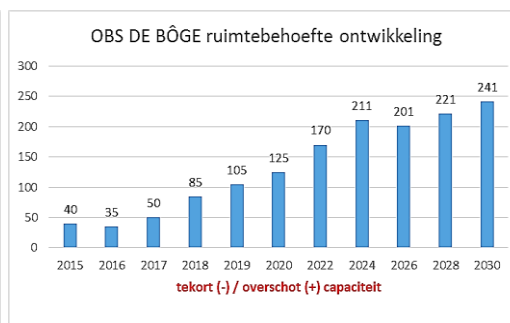
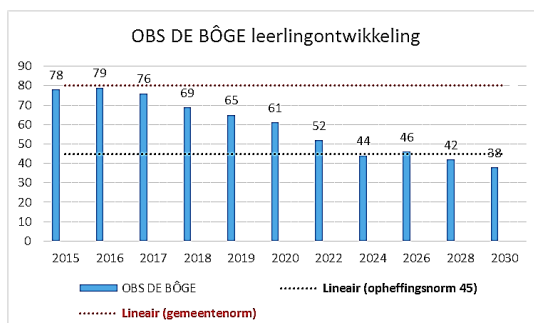
1.5.2.1 Feitelijke gegevens

Het dorp Hemrik heeft een MFA waarin OBS De Bôge is gehuisvest samen met dorpshuis De Bining.

Het MFA Hemrik is in 2011 gerealiseerd. De MFA heeft een multifunctionele zaal met podium die tevens als gymzaal in gebruik. Ondanks dat het gebouw nog zeer recent is het nu al te groot voor het aantal leerlingen. De krimp heeft harder toegeslagen dan destijds was voorzien. De school komt zelfs op de lange termijn onder de wettelijke opheffingsnorm. Voor de ruimtebehoefte-ontwikkeling betekent deze leerlingdaling

is.
is,

dat er op termijn een leegstand ontstaat van circa 240 m².

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12-2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS De Bôge	E. Pierswei 2	2011	632	€ 1.784.574	€ 206.947

1.5.2.2 Adviezen en wensen

Vitaal Opsterland 2

Het MFA te behouden en te onderhouden op het huidige niveau.

Visie PRIMO/Comperio

Het schoolbestuur denkt De Bôge in stand te kunnen houden ondanks de terugloop van leerlingen.

1.5.2.3 Scenario Hemrik

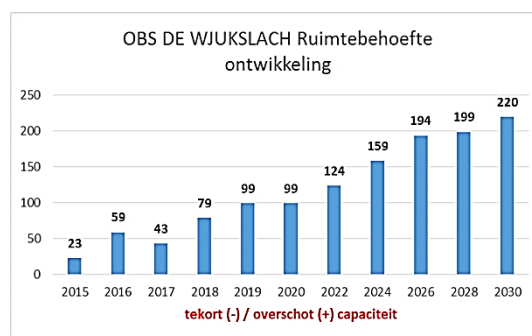
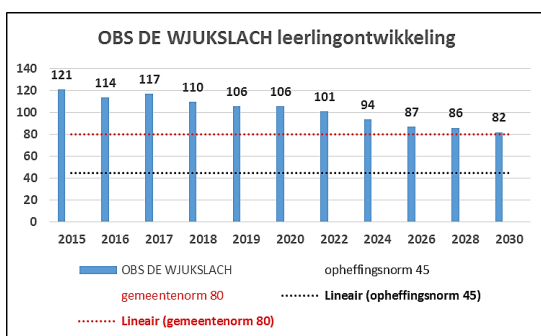
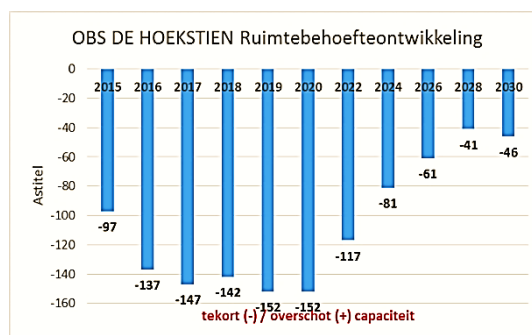
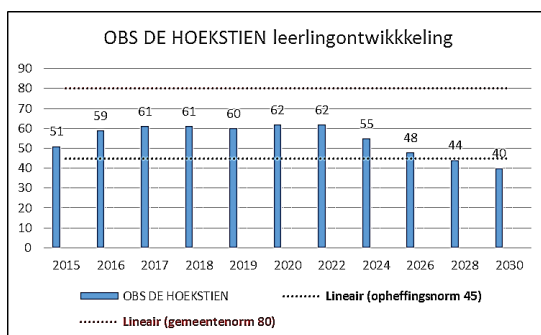
De ontwikkeling van een scenario voor Hemrik is niet noodzakelijk zolang PRIMO in staat is OBS De Bôge in stand te houden. Pas na 2022 komt de school in de directe gevarezone. PRIMO zou daarna de school in stand kunnen houden door het systeem van gemiddelde schoolgrootte toe te passen.

1.5.3 Langezwaag en Luxwoude

1.5.3.1 Feitelijke gegevens

Langezwaag en Luxwoude zijn beide kleine kernen met respectievelijk 1.070 en 430 inwoners. Iedere kern heeft een openbare basisschool. OBS De Wjukslach in Langezwaag en OBS De Hoekstien in Luxwoude.

Het gebouw van OBS De Hoekstien is in 2021 geheel afgeschreven. Het gebouw van OBS De Wjukslach heeft in de loop der jaren diverse uitbreidingen ondergaan en heeft daardoor nog een hoge boekwaarde. Het leerlingaantal bij OBS De Wjukslach daalt gestaag. Bij OBS De Hoekstien zien we eerst nog een stijging van het aantal leerlingen, maar uiteindelijk daalt het aantal tot onder de wettelijke opheffingsnorm.

OBS De Hoekstien heeft naar de huidige maatstaven gemeten eigenlijk een veel te klein schoolgebouw. Men heeft maar 2 volwaardige lokalen. Bij OBS De Wjukslach loopt de overcapaciteit de komende jaren op tot 220 m².

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12-2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS De Wjukslach	De Klamp 12	1962	832	€ 144.789	€ 291.733
OBS De Hoekstien	Hegedyk 44	1985	360	€ 7.500	€ 116.606

1.5.3.2 Adviezen en wensen

Vitaal Opsterland 2

Langezwaag: De school komt in principe in 2020 voor vernieuwing in aanmerking. Er is een terugloop in het aantal leerlingen. Naar verwachting krijgt Langezwaag er extra leerlingen bij als PRIMO zou besluiten de school in Jonkerslân te sluiten. De basisschool en de peuterspeelzaal in principe in 2020 te vernieuwen.

Luxwoude: De school kan qua onderhoudsstaat volgens het vooruitzicht nog voor een periode van ongeveer 10 jaar mee. Na deze periode wordt de situatie opnieuw bekeken. Na 10 jaar, wanneer de school voor vernieuwing in aanmerking komt, de mogelijkheid te onderzoeken of de school en het dorps huis gecombineerd kunnen worden.

Visie PRIMO/Comperio

Nieuwbouw voor De Wjukslach in 2020 is noodzakelijk wegens toenemende leegstand en hoge toekomstige onderhoudskosten. In Luxwoude ligt op maximaal 3 km. afstand OBS De Hoekstien. Deze school dreigt onder de wettelijke instandhoudingsnorm van 45 te komen.

1.5.3.3 Scenario Langezwaag en Luxwoude

OBS De Lytse Jonker in Jonkerslân is per 1 augustus 2014 gesloten. OBS De Hoekstien is op termijn niet levensvatbaar en zal niet worden vervangen. OBS De Wjukslach zou volgens Vitaal Opsterland2 in 2020 vervangen moeten worden. In de school is ook een peuterspeelzaal gevestigd. Deze zal ook worden meegenomen in de vervanging. Dit levert de volgende investering op:

obs De Wjukslach + peuterspeelzaal				
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO		
90	5,03	452,70		
vaste voet te bouwen		200,00		
		652,70		
startomvang/startbedrag		350	€	645.888,86
		302,70	€	334.574,31
toeslag duurzaam bouwen		652,70	€	130.540,00
			€	1.111.003,17
peuterspeelzaal		100,00	€	110.530,00
toeslag duurzaam bouwen			€	20.000,00
te bouwen m2		752,70	€	1.241.533,17
sloopkosten De Wjukslach		832	€	37.440,00
Totale investering De Wjukslach			€	1.278.973,17

We zijn hierbij uitgegaan van nieuwbouw op de huidige locatie van OBS De Wjukslach. Als er een andere geschikte nieuwbouwlocatie gevonden kan worden is tijdelijke huisvesting uiteraard niet noodzakelijk.

1.5.4 Lippenhuizen

1.5.4.1 Feitelijke gegevens

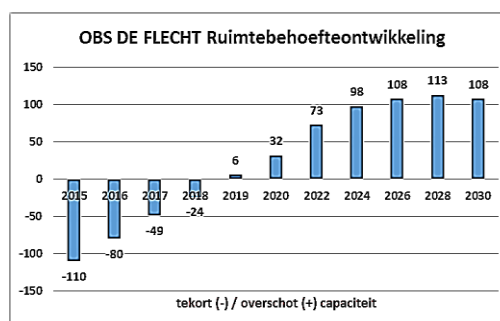
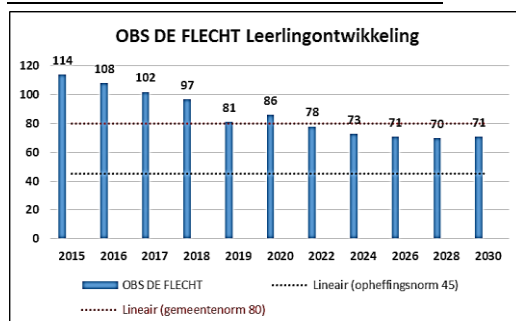
Voor OBS De Flecht is nieuwbouw voorzien in 2015. Op 13 mei 2013 heeft de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld van € 2.650.000,— voor de realisatie van een MFA met daarin OBS De Flecht met 657 m² voor een investeringsbedrag van € 1.235.500,—.

De basisschool, het dorps huis, peuterspeelzaal en kleedkamers worden in één gebouw gecombineerd.

OBS De Flecht krijgt te maken met een aanzienlijke leerlingdaling. Het aantal leerlingen daalt van 114 nu naar 71 in 2030.

1.5.4.2 Adviezen en wensen

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12-2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS De Flecht	Buursterwyk 28	1960	669	€ 42.381	€ 303.509

Vitaal Opsterland 2

De huidige school is aan vervanging toe evenals het dorps huis en de kleedruimtes voor voetbal. De gemeente is samen met het dorp in gesprek geweest over de mogelijkheid van een MFA. In de raadsvergadering van mei 2013 heeft de gemeenteraad besloten € 2.650.000,- beschikbaar te stellen voor het realiseren van een MFA. Hierbij wordt door het dorp € 200.000,- bijgedragen.

Visie PRIMO/Comperio

Schoolbestuur wil vervanging van De Flecht in combinatie met het dorps huis en kleedruimten van de voetbalclub zoals VitaalOpsterland2 aangeeft.

1.5.4.3 Scenario Lippenhuizen

Het huidige krediet voor de basisschool is gebaseerd op 90 leerlingen. Gezien de terugloop van het aantal leerlingen adviseren wij de schoolgrootte te baseren op maximaal 75 leerlingen zijnde een school van 578 m². Dit leidt tot een lagere investering van € 1.042.500,-. Een van de doelstellingen van IHP is het terugdringen en voorkomen van leegstand. Daarom zou het niet verstandig zijn om nu een school te bouwen waarvan vast staat dat er op korte termijn leegstand zal ontstaan. Verwacht wordt dat de accommodatie op 1 augustus 2017 wordt opgeleverd.

1.5.5 Terwispeel

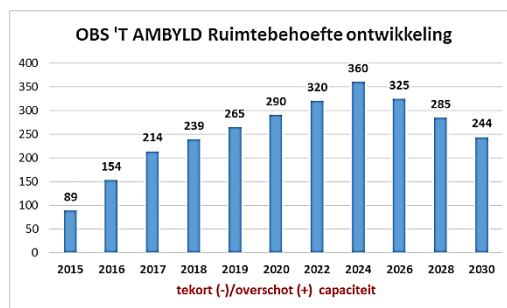
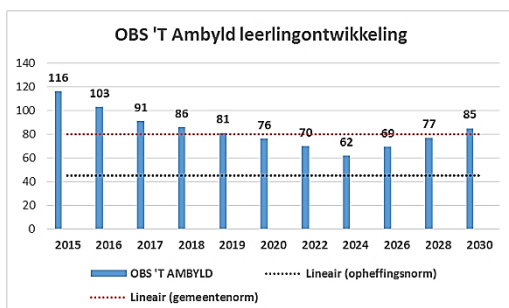
1.5.5.1 Feitelijke gegevens

OBS 'T Ambyld krijgt de komende jaren te maken met een forse terugloop in leerlingen. Opmerkelijk is dat na 2026 het leerlingenaantal weer zal stijgen.

De school heeft nog een hoge boekwaarde door diverse uitbreidingen en de plaatsing van een noodlokaal.

De onderhoudskosten zijn de leeftijd van het gebouw in aanmerking genomen niet extreem hoog. De toekomstige leegstand kan wel een probleem vormen. In 2021 is het noodlokaal

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12-2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS 'T AMBYLD	Smidte 47	1957	872	€ 259.570	€ 328.410

afgeschreven en zou dan – of al eerder – verwijderd kunnen worden.

1.5.5.2 Adviezen en wensen

Vitaal Opsterland 2

De voorzieningen en accommodaties te behouden en te onderhouden op het huidige niveau.

Visie PRIMO/Comperio

Het schoolbestuur kan zich vinden in de aanbeveling van VitaalOpsterland2 om geen nieuwbouw te realiseren. Om de school aan de huidige onderwijskundige en technische inzichten te laten voldoen is echter aanpassing/renovatie noodzakelijk. Het schoolbestuur zal in dit kader een beroep doen op de overgangsregeling buitenonderhoud, zodat hiervoor in ieder geval een startbedrag beschikbaar komt. Voor het overige wil men in overleg met de gemeente bezien welke bijdrage van ieder van beide partijen redelijk zou zijn. De onderhoudskosten voor deze school zijn vanaf 2018 hoog.

1.5.5.3 Scenario Terwispeel

Nieuwbouw is op korte termijn gezien de boekwaarde niet aan de orde. Wel zou de school op den duur aangepast en gerenoveerd moeten worden om aan de huidige eisen te kunnen voldoen. Aanpassing en renovatie is in de huidige regelgeving overgelaten aan het lokale

overleg. De verantwoordelijkheid en de middelen voor buitenonderhoud zijn per 1 januari 2015 met een 'koude' overdracht naar de schoolbesturen gegaan. Het thema 'technische renovatie' berust daarom bij de schoolbesturen. In het kader van 'adequate huisvesting' ligt er wellicht een (gedeelde) taak voor de gemeente als het gaat om aanpassing van oudere scholen aan de huidige technische vereisten en eisen uit het Bouwbesluit. Wij hebben in onze berekeningen rekening gehouden met een maximale bijdrage van de gemeente in de kosten van functionele verbetering van OBS 'T Ambyld van 30% van de nieuwbouwkosten (€ 323.500,—) van een school voor 85 leerlingen.

Wat de definitieve bijdrage wordt van de gemeente hangt af van de concrete plannen van het schoolbestuur. De gemeentelijke bijdrage zou een aandeel kunnen leveren in aanpassing van het gebouw aan de ruimtebehoefte, verduurzaming en het realiseren van het frisse school concept met het oog op levensduurverlenging van minimaal 20 jaar. De bijdrage is uitdrukkelijk niet bedoeld voor regulier onderhoud waarvoor het schoolbestuur verantwoordelijk is.

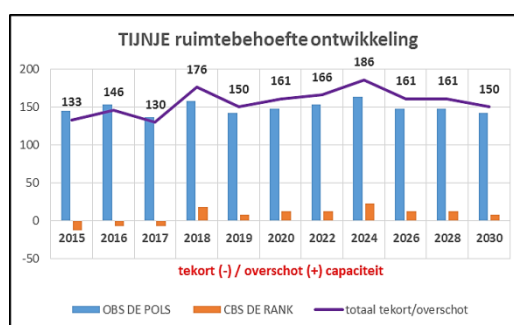
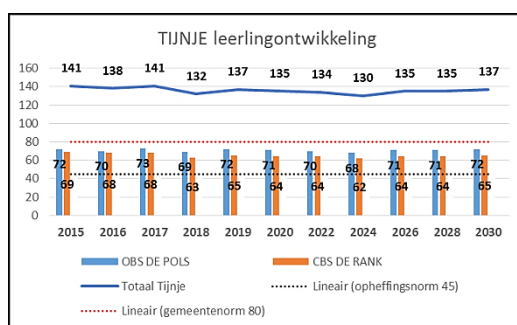
Functieverbetering 'T Ambyld			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
85	5,03	427,55	
vaste voet		200	
te bouwen		627,55	
startomvang/startbedrag		-350	€ 645.888,86
		277,55	€ 306.775,65
			€ 952.664,50
toeslag duurzaam bouwen			€ 125.510,00
			€ 1.078.174,50
Bijdrage functieverbetering gemeente 30%			€ 323.452,35

1.5.6 Tijnje

6.5.6.1 Feitelijke gegevens

In Tijnje zijn twee basisscholen. OBS De Pols en CBS De Rank. Beide scholen kennen een stabiele leerlingontwikkeling in tegenstelling tot veel andere scholen in de gemeente. Het gebouw van CBS De Rank kent nauwelijks leegstand. Het gebouw van OBS De Pols is structureel te groot. De toekomstige onderhoudskosten zijn fors te noemen.

De relatief hoge boekwaarde bij CBS De Rank wordt veroorzaakt door een uitbreiding in 2001.

school	adres	stichtings jaar	BvO m ²	boekwaarde per 31-12- 2020	onderhoud 2015 - 2024
OBS De Pols	Master Roordawei 1a	1966	713	€ 9.617	€ 369.515
CBS De Rank	Master Roordawei 1	1978	615	€ 125.812	€ 239.885

1.5.6.2 Adviezen en wensen

Vitaal Opsterland 2

De basisscholen en het dorps huis inclusief peuterspeelzaal in principe in 2018 te vernieuwen. Bovenstaande functies te combineren in een MFA, met een extra groot speellokaal van 180 m² (scenario 1a).

Visie PRIMO/Comperio

Nieuwbouw van De Pols is noodzakelijk. Het gebouw is circa 50 jaar oud en nagenoeg afgeschreven. Vanaf 2017 zijn de onderhoudskosten zeer hoog. Men is graag bereid om met CBS De Rank een informele samenwerkingschool te vormen. Combinatie met een dorps huis/gymzaal en peuterspeelzaal kan toegevoegde waarde hebben. Het schoolbestuur wil wel een voorziening voor bewegingsonderwijs in het dorp behouden. Op grond van het bouwen van een accommodatie onder één dak past de gemeente een korting toe van € 250.000,—. Het bestuur pleit ervoor om dit geld in te zetten voor het realiseren van een IKC.

Visie VCSO

In Tijnje vindt inmiddels al overleg plaats over de vorming van een MFA waarin in ieder geval de beide scholen en het dorps huis onderdak zouden moeten vinden.

1.5.6.3 Scenario Tijnje

In Tijnje komt een aantal voorzieningen voor vervanging in aanmerking, zoals de twee scholen en het dorps huis met de peuterspeelzaal. In het kader van Vitaal Opsterland2 is een aantal scenario's onderzocht. Vast staat dat beide scholen en het dorps huis vervangen moeten worden. Discussiepunt is het verdwijnen van de gymzaal omdat de scholen daar geen recht op hebben volgens de onderwijsnormering. Het aantal benodigde klokuren gymnastiekonderwijs is zodanig dat men is aangewezen op aanwezige gymnastiekvoorzieningen binnen een straal van 7,5 km. Dit betekent voor de schoolbesturen extra kosten voor vervoer en voor de verenigingen in het dorp dat men elders moet gaan sporten. In Vitaal Opsterland2 wordt gekozen voor scenario 1A, dat inhoudt dat er een extra groot speellokaal wordt gerealiseerd waarin het gymnastiekonderwijs kan worden gegeven. Hierdoor komen de schoolbesturen niet voor extra kosten voor het vervoer voor bewegingsonderwijs te staan. Plaatselijk Belang wil graag samen met de gemeente onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor de realisatie van een MFA met een dorps huis, scholen, peuterspeelzaal en een gymzaal. Realisatie van een MFA sluit aan bij het gemeentelijk beleid. We zien vaker in kleine kernen dat men het dorps huis combineert met een gymzaal. Vrijwel ieder dorps huis heeft de behoefte aan een zaal met een podium waar de harmonie of de toneelvereniging oefenen of optreden en waarin het dorp haar festiviteiten kan organiseren. Meestal staat zo'n zaal overdag leeg en kan dan uitstekend benut worden voor gymnastiekonderwijs en aanvullend 's-avonds voor sportactiviteiten voor verenigingen. Dat maakt dat zo'n zaal en daarmee het hele dorps huis ook gemakkelijker rendabel te exploiteren valt. Er zullen daarvoor wel extra kosten gemaakt moeten worden met betrekking tot de kwaliteit van de (sport)vloer of mogelijkheden om de vloer af te dekken bij evenementen en om het podium af te scherm met een flexibele sportwand (trenomatwand). Uit exploitatieoogpunt

denken we dat het beter is een multifunctionele zaal te realiseren dan een extra groot speellokaal. Dat zal buiten schooltijd grotendeels onbenut blijven, omdat het nauwelijks geschikt is voor andere activiteiten.

Het is aan het dorps huis en de beide schoolbesturen in hoeverre men een multifunctionele zaal wil realiseren binnen de beschikbare middelen. Omdat de planontwikkeling reeds in een vergevorderd stadium is en we gedurende het spel de regels niet willen wijzigen hebben we bij de berekening van de kosten voor de MFA de korting op het startbedrag achterwege gelaten.

Nieuwbouw OBS De Flecht Lippenhuizen			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
75	5,03	377,25	
vaste voet		200	
te bouwen		577,25	
startomvang/startbedrag		-350	€ 645.888,86
		227,25	€ 251.179,12
toeslag duurzaam bouwen			€ 115.450,00
			€ 1.012.517,98
sloop school	m2	669	€ 29.974,86
Totaal investering OBS De Flecht			€ 1.042.492,84

OBS De Pols				CBS De Rank			
leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO		leerlingen	m2 per l.l.	m2 BvO	
70	5,03	352,1		65	5,03	326,95	
vaste voet		200		vaste voet		200	
te bouwen		552,1		te bouwen		526,95	
startomvang		-350	€ 645.888,86	startomvang		-350	€ 645.888,86
		202,1	€ 223.380,86			176,95	€ 195.582,60
toeslag duurzaam bouwen		552,1	€ 110.420,00	toeslag duurzaam bouwen			€ 105.390,00
			€ 979.689,72				€ 946.861,45
peuterspeelzaal		100	€ 110.529,87	sloopkosten	615	m ² BvO	€ 27.555,36
toeslag duurzaam bouwen			€ 20.000,00	Investering CBS De Rank			€ 974.416,82
Investering peuterspeelzaal			€ 130.529,87	Investering MFA			€ 2.116.582,70
sloopkosten	713	m ² BvO	€ 31.946,30	Korting op startbedrag			€ 0,00
investering OBS De Pols + psz.			€ 1.142.165,88	Totale investering MFA			€ 2.116.582,70

1.5.7 Financiële consequenties voorkeursscenario's WSG Gorredijk

Onderstaand geven we de financiële consequenties weer van de voorkeursscenario's in WSG Gorredijk. Het betreft de investeringskosten en de jaarlijkse lasten voor de eerste twee jaren. Aangezien in dit stadium nog geen keuze is gemaakt over het jaar van realisatie start de afschrijving in jaar t.

De investeringskosten voor kinderopvang en peuterspeelzaal worden verrekend in een jaarlijks huurbedrag. Dit huurbedrag wordt op annuïteitsbasis berekend op 40 jaar afschrijving en 4% rente. We kiezen voor een annuïteit omdat dit resulteert in een gelijkmatig huurbedrag. Bij lineaire afschrijving zou de huur in de eerste jaren aanzienlijk hoger zijn (en wellicht niet betaalbaar) en vervolgens per jaar stapsgewijs dalen. In het schema op de volgende pagina zijn de investeringen van alle voorkeur-scenario's in het woonservicegebied Gorredijk opgeteld. In de overzichten is de restantboekwaarde per 31-12-2015 meegenomen. Deze zullen dus lager uitvallen als het scenario in een later jaar wordt gerealiseerd.

We hebben in dit schema de jaarlasten voor de eerste twee jaren opgenomen. Hierbij is nog geen rekening gehouden met het jaar van realisatie.

Bij de definitieve keuze voor de scenario's wordt tegelijkertijd het geplande jaar van realisatie bepaald. Afhankelijk daarvan drukken de lasten vanaf het jaar na het vastgestelde realisatiejaar op de begroting. In het eerste afschrijvingsjaar wordt ook de restantboekwaarde van gebouwen die worden gesloopt vervroegd afgeschreven.

object	oplevering	subtotaal	tot periode
<u>Al opgenomen in financiële exploitatie</u>			
Brede school Loevestein	2016	1.948.475	
MFA Gorredijk centrum	2018	1.844.705	
MFA Lippenhuizen	2017	1.042.493	
sportcomplex Kortezwaag	2018	1.200.000	
			6.035.673
<u>Nog toe te kennen</u>			
vernieuwbouw cbs De Librije	2017	980.820	
Nieuwbouw obs De Twirre	2017	1.048.742	
vernieuwbouw BHS	2018	3.700.000	
			5.729.562
<u>Uit te voeren na 2018</u>			
MFA Beetsterzwaag	> 2018	2.675.567	
Brede school Tijnje	> 2018	2.116.583	
Vernieuwbouw Eben Haezer	> 2018	984.520	
Brede school Bakkeveen	> 2018	1.939.635	
Nieuwbouw obs De Wjukslach	> 2018	1.223.924	
Renovatie 't Ambyld	> 2018	323.455	
Brede School Nij Beets	> 2018	1.612.347	
			10.876.031
		22.641.266	22.641.266

Bijlage 3   Stappenplan Ruimtebehoefteberekening

Tijdelijke uitbreiding

- 1) Stel de beschikbare gebouwcapaciteit vast
- 2) Stel de huidige ruimtebehoefte op, op basis van het aantal leerlingen van de meest recente teldatum
- 3) Stel vast of in het eerste beoordelingsjaar sprake is van een permanente ruimtebehoefte:
  - a. is er in het eerste beoordelingsjaar (t+1) een capaciteitstekort en overschrijdt dit tekort de drempelwaarde voor permanente huisvesting voor de betreffende onderwijssoort? Is dit het geval, ga naar stap 4.
  - b. Is er in het eerste beoordelingsjaar (t+1) geen capaciteitstekort of overschrijdt het capaciteitstekort de drempelwaarde voor permanente huisvesting voor de desbetreffende onderwijssoort niet? Is dat het geval, ga naar stap 5.
- 4) Bepaal de omvang van de permanente ruimtebehoefte voor de komende tien jaren:
  - a. stel de omvang vast van de benodigde permanente vierkante meters bruto vloeroppervlakte (BvO). Dit zijn de vierkante meters die op dit moment nodig zijn om gedurende tenminste tien aaneengesloten jaren nodig blijven.
  - b. controleer voor ieder jaar of het capaciteitstekort de drempelwaarde voor permanente huisvesting van de desbetreffende onderwijssoort wordt overschreden. Is dat het geval dan bestaat aanspraak op uitbreiding voor het bij 4a vastgestelde aantal vierkante meters BvO. Wordt de drempelwaarde niet overschreden dan bestaat de aanspraak niet
- 5) Stel vast of er op dit moment sprake is van een tijdelijke ruimtebehoefte:
  - a. is er op dit moment (t+1) een capaciteitstekort en overschrijdt dit tekort de drempelwaarde voor tijdelijke huisvesting voor de desbetreffende onderwijs? Is dat het geval ga naar stap 6.
  - b. Is er op dit moment (t+1) geen capaciteitstekort of overschrijdt het capaciteitstekort de drempelwaarde voor tijdelijke huisvesting voor de desbetreffende onderwijssoort niet? Dan is er geen recht op uitbreiding met tijdelijke huisvesting.
- 6) Bepaal de omvang van de tijdelijke ruimtebehoefte:
  - a. stel de omvang van de benodigde tijdelijke vierkante meters bvo. Dit zijn de vierkante meters die op dit moment nodig zijn en die gedurende tenminste vier aaneengesloten jaren en korter dan tien jaren nodig blijven.
  - b. controleer voor ieder jaar of het capaciteitstekort de drempelwaarde voor tijdelijke huisvesting van de betreffende onderwijssoort wordt overschreden. Is dat het geval dan bestaat aanspraak op uitbreiding voor het bij 6a vastgestelde aantal vierkante meters bvo. Wordt de drempelwaarde niet overschreden, dan bestaat de aanspraak niet.
- 7) Bepaal de omvang van het budget van de normbedragen.

Vervangende nieuwbouw

- 1) Bepaal de gebouwcapaciteit. Dit is de laagste ruimtebehoefte in een periode van tien jaren gerekend vanaf de geplande datum van opdrachtverstrekking tot start van de bouw. De gebouwcapaciteit wordt berekend op grond van de ruimtebehoefte van het schooljaar waarin de opdracht tot start van de bouw wordt verstrekt.
- 2) Bereken de ruimtebehoefte voor de desbetreffende periode van tien jaren (Bijlage III, Deel B). De ruimtebehoefte is gebaseerd op het aantal leerlingen op de teldatum van 1 oktober voorafgaande aan het desbetreffende schooljaar. Hiervoor wordt de meest recente teldatum en prognose gebruikt.
- 3) Stel vast of in het eerste beoordelingsjaar (jaar t) sprake is van een capaciteitstekort (het verschil tussen de capaciteit en de ruimtebehoefte) in de permanente ruimtebehoefte:
  - a) Is er in het jaar t een capaciteitstekort en overschrijdt dit tekort de drempelwaarde voor permanente huisvesting? Ga naar stap 4;
  - b) Is er in het jaar t geen capaciteitstekort, of overschrijdt het capaciteitstekort de drempelwaarde voor permanente huisvesting niet? Ga naar stap 5.
- 4) Bepaal de omvang van de permanente ruimtebehoefte voor de komende tien jaren (Bijlage III, Deel C):
  - a) Stel de omvang vast van de benodigde permanente vierkante meters BvO. Dit zijn de vierkante meters die op dat moment nodig zijn en die gedurende tenminste tien aaneengesloten jaren nodig blijven;
  - b) Controleer voor ieder jaar of het capaciteitstekort de drempelwaarde voor permanente huisvesting overschrijdt. Is dat het geval dan bestaat aanspraak op uitbreiding voor het bij 3a vastgestelde aantal vierkante meters BvO. Wordt de drempelwaarde niet overschreden dan bestaat die aanspraak niet.
- 5) Bepaal of er sprake is van tijdelijke ruimtebehoefte
  - a) Is er in het jaar t een capaciteitstekort en overschrijdt dit tekort de drempelwaarde voor tijdelijke huisvesting? Ga naar stap 5;
  - b) Is er in het jaar t geen capaciteitstekort of overschrijdt het capaciteitstekort de drempelwaarde voor tijdelijke huisvesting niet? Dan is er geen recht op uitbreiding met tijdelijke huisvesting.
- 6) Bepaal de omvang van de tijdelijke ruimtebehoefte (Bijlage III, Deel C)
  - a) Bereken de omvang van de benodigde tijdelijke vierkante meters BvO. Dit zijn de vierkante meters die op dat moment nodig zijn en die gedurende op zijn minst vier aaneengesloten jaren en korter dan tien jaren nodig blijven.
  - b) Controleer voor ieder jaar op het capaciteitstekort de drempelwaarde voor tijdelijke huisvesting wordt overschreden. Is dat het geval dan bestaat aanspraak op uitbreiding voor het bij 5a vastgestelde aantal vierkante meters BvO. Wordt de drempelwaarde niet overschreden dan bestaat die aanspraak niet.

Bijlage I, Deel A 1.2

De noodzaak van **vervangende bouw** blijkt (in elk geval) uit:

- a. het in een zodanig slechte/matige conditie zijn van voldoende en voldoende zwaarwegende gebouwelementen volgens de bouwkundige opname als bedoeld in artikel 7, tweede lid onder c, zodat onderhoud en/of aanpassingen geen redelijk resultaat opleveren (in kosten ten opzichte van de levensduurverlenging);
  - b.
    1. het feit dat de te huisvesten leerlingen aanwezig zijn of zullen zijn en dat voor een voor blijvend gebruik bestemde voorziening, de prognose, die voldoet aan de vereisten uit bijlage II, aantoont dat gedurende op zijn minst tien jaren deze leerlingen kunnen worden verwacht of
    2. het feit dat de te huisvesten leerlingen aanwezig zijn of zullen zijn en dat voor een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening, de prognose, die voldoet aan de vereisten uit bijlage II, aantoont dat gedurende op zijn minst vier jaren deze leerlingen kunnen worden verwacht en
  - c. het afwezig zijn van een beschikbaar (komend) en geschikt of geschikt te maken gebouw evenals van mogelijkheden om door medegebruik binnen 1500 meter hemelsbreed een passende huisvesting voor de school te realiseren.
-

2. De **gebouwcapaciteit** van vestigingen met een permanente of tijdelijke wordt volgens bovengenoemde methodiek vastgesteld. Het college kan in overeenstemming met het bevoegd gezag van de school besluiten tot vermindering van de met bovengenoemde methodiek vastgestelde capaciteit, indien de hiertoe beschikbaar komende ruimten worden ingezet ten behoeve van onderwijskundige, culturele, maatschappelijke (waaronder kinderopvang) en recreatieve doeleinden.

De bruto vloeroppervlakte van een gebouw (BvO) is de oppervlakte zoals bepaald aan de hand van het gestelde in III-1 (Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van de schoolgebouwen in het primair onderwijs).

De capaciteit van een gebouw voor een basisonderwijs wordt vastgelegd in het bvo van het gebouw. De capaciteit van het gebouw met een permanente bouwaard en de capaciteit van de tijdelijke bouwaard worden afzonderlijk vastgesteld.

Bijlage 4 ***Gebouwkaarten***